

MI 2
Sobota

G. Milač Simon, profesor
Zvezna ul. - žensko učiteljice M. Sobota

Novine

Ulogov: Marijin List s Kalend. Srca Jezušovoga

Leto XVII. št. 52.

Glasilo Slovenske krajine

Uredništvo: M. Sobota
Telefon št. 28.

Izhaja vsako nedelo.

CENA: na skupni naslov 25, na posameznoga pa 30 Din. V drugih evropskih državah 75 Din. V Ameriki, Avstraliji z Marijinom listom vred 4 dolare.

Cena oglasov: cm² 75 par, med tekstem 150 Din., v „Poslanom“ 3 Din. Naznanilom i malim oglasom do 30 reči 5 Din. Više od vsake reči 1 Dinar. Pri večkratnoj objavi popust od 5%—25%. Takso plača uprava, poštino oglasiteo. Oglasi se plačajo taki, če ne posebne pogodbe. Oglase sprejema samo Prekmurska tiskarna.

Rokopisi se ne vračajo.

Uprava: Črenšovci. Pošt. ček. pol. št. 11.806.

Mati g. Klekla vmrli.

V nedelo je Vsemogoči k sebi pozvao na Krajni mater g. Klekl Jožefa, izdajatelja Novin i našega narodnoga voditelja. Dobra mati je pred smrtjov duže časa betegovala. Vse je prenašala z največšim potrplivostjov iz ljubezni do Boga. Čas njenoga življenja je bio dopunjen i Bog jo je pozvao iz te skuzne doline, da de pri njem obhajala svetek rojstva maloga Deteta Jezusa. G. izdajatelja i vse druge, štere je zapustila, naj tolaži miseo, da jo pri Bogi znova najdejo.

Na znanje onim, ki so se pri agrarnoj zadrugi v Črenšovcih javili za naselitev.

Dnes 28. decembra po velkoj božoj službi pridite v „Naš Dom!“ Veleposestvo grofa Festeticha je ponudilo zadrugi 550 plügov za naselitev dobre zemle, šume na jako lepom zdravom mestu med Macinci i Mihalovci v Medjimurji. Na denešnjem sestanki se naznanijo cene, štere so zmerne i drugi pogoji za naselitev. Ki se dnes ne javijo, več ne pridejo v poštev, zato, ka je to zadnja prosta zemla, ki se lahko oda. Boža služba v Črenšovcih je ob 10 vuri.

Agrarna zadruga v Črenšovcih.

Goripoštüvanim dragim naročnikom.

Uprava Novin vas po našoj domačoj reči pozdravi i vam naznani sledeče na novo leto:

Novine bodo mele vsaki mesec edno prilogo v pismenoi slovenščini od gospodarstva i drugih reči, ki bodo dragim čtevcom na hasek, na vao, ovak do pa hodile v takšem obsegi kak so dozda v našoj domačoj reči pisane popolnoma. Prilogo damo za tiste, ki razmijo knižno slovenščino i jo želejo šče bole spoznati. To je tudi naš namen. V našoj domačoj reči pa pišemo vse zato, ka večina našega naroda samo to razmi i naj se naša sladka reč z svojov lepotov spozna od knižne slovenščine i to bogati. Čeravno do pa vekše Novine vsaki mesec ne bodo dragše. Cena njim ostane, kak je dozdoj bila. Izhajale pa bodo tudi kak dozda vsako nedelo.

Naznanjamo pa: I.

Naročnikom doma v državi.

V državi je cena Novin na skupni naslov 25 dinarov. Za to ceno se dajo samo te, če se jih naroči najmenje 10 komadov. Širiteo, ki je na skrbi ma, je dobi brezplačno i si sme odračunati poštino, neje pa dužen Novin nikomi na dom nositi. Če to z dobrevole včini, njemi Bog povrni.

Cena Novin na posamezni naslov je 30 dinarov.

Vsi celoletni naročniki Novin dobijo kalendar za polovično ceno, to je za 5 din. i poštino plača uprava Novin od njega.

Naročnina se mora plačati naprej i to najmenje eden mesec naprej. Vsaki jo sme na mesec plačivati, ali naprej jo mora plačati. Ki ma na posamezni naslov naročene Novine, plača 2 Din. 50 par mesečno, ki pa je na skupni naslov dobiva, plača 2 dinara mesečno, zadnji mesec pa 3 dinare naprej.

II.

Naročnikom v državaj Europe

Cena Novin za vse države Europe je 75 dinarov letno, ali 6 din. 50

par na mesec. Z Marijinim Listom i kalendarom vred je cena na leto 100 dinarov ali 8 din. 50 par na mesec. Poštino od kalendara plača uprava.

Vsi celoletni naročniki dobijo kalendar za polovično ceno i poštino plača uprava Novin od njega. Naročnina se mora najmenje eden mesec naprejplačati, ali pa do konca januara vsa.

III.

Naročnikom v zvüneuropjskih državaj.

Cena Novin za zvüneuropjske države kakti Ameriko, Australijo itd. je dva dolara na leto. Za to ceno dobijo naročniki tudi Marijin List i kalendar brezplačno. Dužni so pa to naročnino vsako leto do konca januara najkesnej v celoti plačati. Poštino od kalendara plača uprava.

Ki šče meti samo Novine dobi za poldrugi dolar ali 85 Din. Mora pa plačati do konca januara naročnino v celoti. Vsi celoletni naročniki dobijo kalendar za polovično ceno i poštino plača uprava Novin od njega.

Kda te velike olejšave i ugodnosti goripoštüvanim dragim naročnikom naznanjamo, jih prosimo, naj nam spravijo dosta novih naročnikov. Cene so tak niske i olejšave tak visike, da bomo mogli samo tak izhajati, če de vsaki redno plačivao. Ar delamo vse brezplačno, samo za to, da vam pomagamo, prosimo vas, da naš posluhnete!

Črenšovci, dne 27. dec. 1. 1930.

UPRAVA NOVIN.

Kmetska zveza v Maribori

izreka prirsčno zahvalo vsem svojim odbornikom i kotrigam za verno i požrtvovalno sodelüvanje i jim žele vesele božične svetke i srečno Novo leto!

NAČELSTVO.

Grozno püstošenje vulkana.

Na Javi je začnola ogen bruhati gora Merapi. Opüstošena je vsa pokrajina. Mrtvih je okoli 700 lüdi.

Cena Novin i Marijinoga Lista na skupni naslov je 35 Din. To sporočamo vsem, ki so zdaj pri plačevanju davali širitelom samo 25 Din.

Ka so nam bile i so Novine?

Kak v pravljicah bajilno drevo, puno zlatoga sada, vretino pomirujoče sence, mamu mi naše „Novine“. Stojezere je pontujao tujinec za to drevo, pa je bio tujinec dober računar, znao je, da njemu prinesejo založeni jeziki — milijone.

Slepi je, ali hudooben, što ne vidi kakše zasluge majo naše „Novine“ v preminotem časi i zasluži, da bi ga imenivali za izdajalca najsvetejših jugoslovanskih interesov, šteri ma voljo i čas za to, da bi nastavu sekiro na steblo toga našega bajilnoga dreva.

„Novine“ držimo mi za buditelja narodne zavesti, še več: za buditelja naše dušne vesti.

Kda je slovenska reč vmirala, v „Novinah“ smo meli zdravnika, šteri je betezniki rešo življenje. Kda je domača slovenska govorica pešala, kda je tudi preprosti človek mislo i gučao od zaved i problemov, šteri neso meli primerne slovenske označbe — prek „Novin“ so prihajali na jezik narode oni tajinstveni vitamini, šteri so zagotovili domačoj govorici potrebno zdravo rast.

S trebuchom za krühom je šo naš človek že prle, delao i živo je leta i leta sredi sto i sto nevarnosti. Brezi naših „Novin“ bi ostao brez vez z domačim svetom, z domačim veseljem i z domačimi žalostmi. Kak mile i mehke roke dobre matere je zvala, vezala i ohranjela za narodno skupnost naše skromna reč „Novin“ i je ostala zmagovalka ne samo doma, nego tudi v sovražnoj daljnjoj tujini. Jeziki američanskih Slovencev so ostali list jugoslovanske lipe, neso oveneli, ar so jim prinašale zdrave i potrebne soke naše „Novine“.

Kinči slovenske knjige so bili nedostopni našim. V naših „Novinah“ smo meli zlati ključ, šteri nam je odpirao prle zaistino žele na vrata toga kinča. Čtevce za slovenske knjige i liste je vzgojila skromna, pa tem bole učinkujoča šola „Novin“.

Bili so časi, kda so plavali nad našim obzorjem kmični i težki oblaki. Što je znao povedati v teh časih tolažilne, pomirujoče, celo rešilne reči? Naše bajilno drevo, „Novine“ so bile vretina tolažbe i rešitve.

To so bile naše „Novine“ v minulom vremeni.

Pa naj nišče ne verje, da v zdajšnjem i v bodočem te list nema opravka.

Samo poglednite jezik začetnih številki „Novin“ i zlog, ki ga pišejo dnes. Od koraka do koraka lahko zasledujete porast v gibčnosti izražanja. „Novine“ so bile i bodo ogledalo, iz šteroga bo razviden porast prilčnosti naroda v slovenskom izražanju. „Novine“ so bile i ostanje vsikdar mlade, ar z nami rastejo i z „Novinami“ rastemo mi.

Samo prek „Novin“ se more ohraniti za buduće rodove to, ka je pravo naše, naše narodno blago. Samo prek „Novin“ bo meo dotok v v knjižni jezik naše govorice kinč, šteri je — četudi prav slovenski, dnes na razvoj knjižnoga jezika brezi vpliva.

Samo prek „Novin“ mamu dnes i bomo meli v doglednoj budučnosti vezi z brati, ki so začasno v tujini i samo prek „Novin“ se more povekšati kader odjemalcov v knjižnom jeziki pisanih knjig i časopisov.

Končno naj omenim šče v zdajšnjem mogoče najvažnjoj vlogu „Novin“ — razširjanje slovenskih i jugoslovanskih literarnih proizvodov (knig). Spisi Cankara, Jurčiča, Tavčara, pa tudi sodobnih literatov so zavolo nepoznavanja knjižnoga jezika većini naših nedostopni. „Novine“ so prinašale prevode teh, i če nas ne bi ovirala ozkosrčnost gotovih oseb i krogov, če ne bi potrebuvali t. l. ves prostor skromnoga lista za borbo z zaistino nepotrebnimi oviralci našega razvoja, bi prinašale tostvarnoga grdiva od dneva do dneva več.

Istina je to, da so naše „Novine“ oblikovno (po formi) i vsebinsko skromne, toda takše so, kakši smo mi: mlade, napredka žejne i naše so. Meli smo već konkurenčnih podjetij v preteklost časi i pitamo: Kde so zdaj? Prepadla so, ar je prepadlo i bo prepadlo vse, ka nema korenin v našem narodi, kak naše „Novine“ to Slovenskoj krajini dragoceno bajilno drevo!

Kalendar.

december (31 dni)

1. teden.

m.	dnevi tedna	Rim. kat.	Evang.
29	ponedel	Tomaž	Jonatan
30	tork	David	David
31	sreda	Silvester	Bogoljub
Januar.			
1	četrtak	Novo leto	Novo leto
2	petek	Makarij	Abel i Set
3	sobota	Genofeva	Enoh
4	nedela	Ime Jez.	Izabela

Senje: 3. jan. Ormož.

Vreme: Nestanovitno. Vekšitao vedro.

Murska Sobota

Farovska mama.

Na Štefanovo de mela dobro poznana i vseširokom prilubljena mama g. kanonika i „mama“ vseh tistih, ki jo poznajo i s tov rečjov zovejo, veseli den. Obhajala de 80. letnico svojega življenja.

Osvedočeni smo, da ne človeka, ki nje ne bi meo rad. Zato se bomo na Štefanovo z njov vred vsi veselili. K tom velkom veselomi svetki njoj povemo sledeče:

Draga mama, Bog Vas rad ma, ar Vam je dao dočakati tak lepa leta. Tudi mi vsi Vas mamu radi, zato pa Vam želemo od ljuboga Boga tudi nadale vnogo zadovolnosti, blagoslova i zdravja. Ohrani naj Vas Bog še več let!

*

— **Smrtna kosa.** V soboto popoldnevi smo pokopali 86 letnoga Kološa Štefana, ki je bio 48 let sodnijski uradnik. Pokojni gospod je bio dobro poznani i prilubljeni. Zdrav je bio do konca. Še tisti den pred smrtjov je hodo po dvori. Naednok je samo vküpspadno. Stanoti već ne mogo, tak da so ga morali nesti v sobo. Zadel ga je srčna kap (žlak). N. p. v m!

— **Občni zbor Kmetijske podružnice.** V nedelo se je vršo občni zbor Kmetijske podružnice za Soboto i okolicu. Od vseh strani je prišlo do 300 kmetovalcov. Prečteto je bilo poročilo od delüvanja, štero objavimo v prišestnoj številki, nato pa so bile razdeljene premije za lepe kanžare. Po zbori je bilo predavanje od rojarstva.

— **Božičnica.** Preminoči teden je priredila podružnica Kola Jugoslovanskih sester za sirmaško deco božičnico. Obdarjenih je bilo velko število šolarov.

— **Sprememba voznoga reda.** K izjavi, štero so poslali za spremembo voznoga reda na železniško oblast: Gremij trgovcov, Skupna obrtna zadruga, Srezki kmetijski odbor, Občina, se v imeni vsega ljudstva tudi mi pridružimo. Takša sprememba, kak se v izjavi predlaga, je neobhodno potrebna, zato jo naj oblast v punoj meri upošteva.

Slovenska krajina.

— **Na znanje širitelom Marijinoga Lista.** Širitelje Marijinoga Lista dobijo s tov številkov male tiskovine do rok. Prosimo je, naj te tiskovine tistim razdelijo, šteri dozda neso bili naročniki Marijinoga Lista. Vsakom povejte, naj vošči za širjenje časti svoje nebeske Matere Marije mesečno 1 Din i naj postane naročnik njenoga lista. Prosimo širitele, naj nam javijo do 6. januara, kelko naročnikov bo meo Marijin List v njihovej okolici. Cena Marijinoga Lista na skupni naslov je 10 Din na leto i 2 Din za poštino kalendara, to je skupno na leto 12 Din, ali na mesec 1 Din. Ki more, naj plača celi Marijin list naprej, ki pa ne more, naj ga plača na več mesecov naprej ali bar na eden mesec naprej. Vsaki naročnik more dati vsaki mesec najmenje 1 Din naročnine za Marijin list i to aprej, ar poštino i štampanje moremo proti plačuvati. — Vredništvo Marijinoga lista v Črensovcih.

— **Nogo si je stro.** Kda so se v soboto rakičanski šolari vračali iz šole, se njim je zgodila na poti nesreča. Vukan Ludvik se je na ledi poškal i tak nesrečno spadno, da si je potro nogo. Spravili so ga domo. Tam so ga djali na kola i so ga pelali nazaj v Soboto. Med potjov se je pa znova zgodila nesreča. Za kolami je prišeo auto. Konj se je zosagao, skočo i tak cükno kola, da se je rud potro, maloga ranjenca pa je sila vrgla na tla. Pri tom se je sirmak močno pobio.

Zastopstvo Transoceanika, glavne italijanske linije je v D. Lendavi na glavnoj vulki. 9

— **Beltinci.** Rojarska podružnica de mela 11. januara ob 9. vuri dopoldne v beltinskoj šoli občni zbor. Pri toj priliki tudi sporočamo, da za povzdigo naprednoga rojarstva v okrajoma Murska Sobota i Dolnja Lendava šče priredi banska uprava dravske banovine v raznih krajih poučna rojarska predavanja i tečaje. Edno takše predavanje de v Beltincih po občnom zbori. Predavao bo referent kmetijskoga oddelka g. Josip Okorn iz Ljubljane. Vdeležite se toga

predavanja vsi rojari, ar de jako poučno i važno.

— **ŠVEDSKE KAPLICE** apotekara Šikića čistijo želodec čreva i krv. Okrepijo želodec i odstranijo želodčne bolečine. Steklenica: 20 Din. — Dobi se v apoteki pri SVETOJ TROJICI v Dolnjoj Lendavi.

— **Pozdrave pošilajo** i vse dobro želejo za božič i novo leto vsem svojim domačim, posebno starišom, sploh celoj Slovenskoj krajini iz **Francije**: Šinko Marija, Ludovik Rac, Lenarčič Alojz, Rac Marija, vsi z G. Slavečov. (Poslanih 5 frauokov sprejeli i obrnoli na fond Marijinoga lista. Bog plačaj. Uprava). — **Alojz Gaber** piše: Želem Vam i celoj Slovenskoj krajini srečno, veselo, blaženo novo leto, vnogo zdravja, božega blagoslova i dušnoga zveličanja.

— **Smrtna kosa.** V Korovcih je preminočo sredo vmro v 82. leti starosti oča gasilskoga načelnika Gomboc Mihala. Pokojni je bio jako dober katoličan. Na pokopališče so ga sprevedili gasilci i velka vnožina ljudstva. N. p. v m!

— **Renkovci.** Rodbino Draskovič je zadela žalostna nesreča. Umrli jim je sin Jožef, dijak II. razreda drž. realne gimnazije v M. Šoboti. Pričakovali so, ka njim sin Jožek ednok napravi veliko veselje s tem, da se odloči za duhovski stan. Ali Bog, neskončno moder in pravičen, je njegovo zemelsko življenje pretrgao in ga je pozvao k sebi v vekivečnost. Pobožno je živo in zato vupamo, da se že zdaj z nebeskov držinov raduje. Svoj dugi i žmeten beteg je junaško pretrpo. — Dragi Jožek, naj bo dober Bog smileni Tvojoj duši i naj Ti sveti vekivečna svetlost! Počivaj v miri božem! — Žalostnim starišom pa izrekamo iskreno sožalje!

ZA NEDELO.

Na dén sv. Števana prvoga martnika.

Evang. sv. Mataja v 23. táli.

Vu onom vremeni pravo je Jezuš pisáčom i farizeušom: Ovo jas pošilam k vam proroke i modre i pisáče; i ž njih nešterne vmorite i raspíte i ž njih nešterne te bičovali v sinagogaj vaši i preganjali te je od váraša do váraša. Naj pripe na vas vsa krv pravičnoga Abela, do krvi Zakariáša sina Barakiašovoga, šteroga ste morili med cérkvov i oltárom. Zaistino velim vam: pridejo vsa eta na té narod. Jeruzálem, Jeruzálem, ki vmárjaš proroke i kamenjuješ one, šteri so k tebi poslani! kelikokrát sam štec vküp spraviti sine tvoje, kak kokoš vküp

spravla piščance svoje pod peroti i ne si šteo? Ovo ostávi se vam hiža vaša pústna, ár velim vam: ne te me vidili do eti mao, dokeč ne bodete praviji: Blagoslovljeni, ki je prišao v iméni Gospodnovom.

Nedela pred Novim Letom.

Evang. sv. Lukača v II. tali.

V onom vremeni: Jožef i Maria Mati Jezušova sta se čudivala nad onimi, štera so povedana od njega. I blagoslovo je nje Simeon i pravo je Mariji Materi njegovoj: ovo položeni je ete na pogüblenje i na gori-vstanenje vnogim v Izraeli: i na znamenje, komi de se proti gučalo i tvojo dušo prebodne meč; naj se odkrijejo vnogih src mišljenja. I bila je Ana prorokica, hči Fánuelova, z-Azerovoga pokolenja; ta je živela vnogo dnevv, i živela je s svojim možom sedem let od divojstva svojega. I ta je dovica bila do osemdesetoga i strtoga leta: štera je ne odstopila od cerkvi, spostmi, i zmolitvami slúžeča noč i den. I ona je v tistoj vuri pristopila i hvalila je Gospodna! i pripovidavala je od njega vsem, ki so čakali odküpljenje Izraela. I gda so spunili vsa poleg pravde Gospodnove, povrnoli so se v-Galilejo, v svoj varaš Nazareth. Dete je pa raslo i krepilo se je, puno modrosti i milošča Boža je v-njem bila.

Na novo leto.

Evang. sv. Lukáča vu 2. táli.

Vu onom vremeni, gda bi se spunilo osem dnévov ka bi se obrezalo to Dete; zváno je njegovo Imé Jezuš, kak je zváno od angela prvle, nego se je v utrobi poprijao.

Iz sveta.

Pobitih 2000 komunistov. Pri trdnjavi Funku se je vršila med kitajskimi vladnimi četami i komunisti krvava bitka. Komunisti so zgübili v bitki 2000 lüdi.

Zagiftanje v hiralnici. V jičinskoj hiralnici (na češkom) so pozročili giftni gazi grozno nesrečo. 9 hiralcov je zgübilo življenje, 13 pa je zavolo zagiftanja močno zbetežalo.

Obsodba vogrskih komunistov. Sodišče v Budapešti je obsodilo 30 komunistov, šterim se je dokazalo, da so rovarili proti državi.

Kelko je na sveti katoličanov? Rimski listi objavljajo izkaz štetja katolikov po celotni svet. Po številkah v „Atlas Hierarchicus“ je bilo na konci leta 1929. število katoličanov v Evropi 208,882.000, v Ameriki 109,097.000, v Aziji 16,536.000, v Afriki 5,333.000 i v Avstraliji 1,585.000, teda skupno 341,430.000 duš.

Nova afeta na Vogrskom. Pred kratkim smo poročali, da so bili neštarni visiki oficerje obsojeni zavolo velke afete v vojaškom ministerstvu. Zdaj so odkrili v socialnom ministerstvu novo afero. Ide za 500 milijon Din. primenklaja.

Ladja se vtopila. V Kattegati sta vkupvdarili dve finski ladji. Vdarec je bio tak močen, da se je edna ladja taki vtopila. Vtonolo je tudi 40 ljudi.

Odgovor na popravek Horvat Štefana, načelnika občine Bogojina.

Popravek je objavljen v 51. št. Novin. Načelnik občine trdi, ka prej ne bilo razbobnana ka 25 gospodarov, ki neso kupili zemle, zgubijo i jo morejo dati Filovčarom i ka prej ne istina, ka bi črensovka zadruga obe občini prosila, naj se zmirita najprej Bogojina i Filovci i ka med njima obstoji najbolše prijateljstvo. Potem načelnik še trdi, da je on po nalogi inšpektora Turka dao ljudi vkup

prignati, naj pridejo na pogodbo, da če bodo pogodbo sklenoli, njim nič ne more več zemle vzeti.

Istini na drago morem sledeče odgovoriti na te popravke: Popravek ni piknjice ne taji od glavnih reč, štere smo mi trdili, nego te celo potrjuje. On priznava, ka je ljudi dao župan vkup pozvati ne po nalogi oblasti, nego po nalogi uradnika veleposestva, šteromi neje sluga župan. Pa tudi ne vemo, jeli je za razglas v občini plačana taksa ali ne. Župan ne taji niti z ednov rečev, ka ne bi tisto istina bila, ka je ljudem gučao od uradnoga dopisa, ka ga je privatno dobo i ka je privatno dao na njega odgovor. To je žalitev oblasti i ne sme ostati brez kaštige.

Gda je župan dobo poziv od g. Turka, naj njegovo želo razglasi, to ne samo, ka ne dužen bio včiniti, nego niti ne bi smeo včiniti.

Višešnja agrarna oblast nam je najprej naznanila, da vsaki zgubi zemlo, *červano jo kupi*, dokeč ne na njega knižena, če se zagreši proti predpisom agrarnih odredb. Zemla na veleposestvu dolnjelendavskom se pa ne more vknižiti, ar ešče ne rešeni fideikomis. Župan bi zatoga volo dužen bio ljudi od kupila ešče nazaj držati.

Ka je pa agrarna zadruga obe občini, Filovce i Bogojino oprosila, naj se zmirita, je istina i mamona to jezere svedokov, vse tiste, ki so bili na občnem zboru v Črensovcih, gde smo tozadevno prošnje Filovčarov naprej dali. To nam svedoči tudi sama agrarna oblast, štera nam je pismono odgovorila, ka zemlo samo te izmeni, če obeh občin interesenti se

za to sporazumejo, kak je to naš list že objavo.

Ka pa nega tistoga prijateljstva med Filovčari i Bogojančani, od šteroga piše načelnik občine, štero bi pa moglo biti i štero mi želemo, da bi bilo, zna vsako dete v Slovenskoj Krajini. To tudi posvedoči sam načelnik občine Bogojina, gda priznava, ka Filovčarje prosijo izmenitev zemle i ka občina Bogojina toga ne more dopustiti. Ve pa če je tak veliko prijateljstvo, te pa pokažite, ka za prijatele znate popustiti. I če to včinite, pokažete velkodušnost, pravo lubezen, štera vas bo ovenčala z večnim spominom. Agrarna zadruga vas prosi za to i zednim povdarja, da Bogojina s tov zamenjavov niti peden zemle ne zgubi, Filovčarom pa takšo dobroto včini, ka se v ednom hipi nazaj postavi tisto lepo zložno življenje v nekdaš tak slavnoj bogojanskoj fari, štero smo vsi občudovali.

KLEKL JOŽEF,
predsednik agr. zadruge

Magdič Jurij, Renkovi.

Vaša zadeva se bo rešila na občnem zboru.

Srečno i blaženo novo leto

želi trgovina

vsem odjemalcem, prijatelom
i znancom

BRATA BRUMEN,

trgovina z mešanim blagom v
Murski Soboti.

Bože pozvanje.

Red piaristov je znani že precej po svojem delovanju zlasti zavolo njegovih šol. Ta red bo v kratkom sprejeo med svoje vrste duhovnika, šteri ma za seov burno življenje oficera nemške armade i šteri se je odločilo, da zameni pisano uniformo oficera s preprosto redovniško haljo i da posveti svoje življenje dušebrižništvu i vzgoji mladine.

Henrik Brückner, tak se imenuje novi kandidat, se je rodio pred 41 leti v Würzburgu ob Maini. Kda je končao srednjo šolo, se je odločilo za vojaški stan i je vstopo v kadetnico. Kda je bio star 20 let, je bio poslan na Kitajsko k 6. pomorskomu bataljoni i ostao tam štiri leta. Nato pa je v nemški Vzhodni Afriki vünvdaro upor i morao je s svojim oddelkom oditi ta. Kda se je potem vrno na dopust v domovino, ga je doma pre-

senetila svetovna bojna. Ne pa se več mogeo vrniti k svojem oddelku v Afriko i je morao zavolo toga oditi na bojišče k infanteriji. Bio je na zapadnom bojišču i se je vdeležo bojov pri Verduni i v Vogezih. Tu je bio žmetno ranjen z dvema streloma iz mašinske pükše. Kda je ozdravo, so ga poslali k turški armadi. Bojeval se je pri Dardanelah, v Mezopotaniji i v Palestini. Tu je bio ponovno ranjen v levo nogo. V začetki leta 1918 se je bojuvao v Karpataj, v poletju še istega leta pa je morao oditi na belgijsko fronto.

Po končanoj bojni se je vdeležo revolucijskih bojov v Berlinu, Monakovu i Stuttgartu. Kda se je položaj pomiro, je v jesen leta 1919 vstopo k policiji i obiskavao policijsko akademijo. Hitro je napredüvao v svojem novom vzanju i je bio nazadnje imenüvani za policijskoga komisara.

V vsem svojem burnom življenju pa ne nikdar mogeo najti mir i leta 1923 je sledio božjem zvanju i začno študerati bogoslovje. V jeseni leta 1927 pa je vstopo v red piaristov. Matična hiša piaristov v Rimu ga je sprejela i obisküvao je v Rimu papežovo univerzo. Kda je končao bogoslovje i modroslovje, je letos 12. novembra v dunajski baziliki Maria Treu položio svečane oblube. Goreča žela, da bo postao duhovnik, se nje mi bo skoro spunila: 20. t. m. je bio posvečeni v diakona i 28. t. m. bo sprejeo mašniško posvečenje v cerkvi sv. Štefana v Beči.

Človek, odlikovan z železnim križom 1. i 2. razreda, s turškim polmesecom 1. razreda, z bolgarskim kronskim redom 1. razreda, z zaslužno medaljo s krono i mečom, z redom viteza častne legije, zapušča slavo i minljive laborike toga sveta i stopa v službo Najvišjega.

Božična i novoletna priloga.

Vsem širitelom, naročnikom, sotrudnikom, prijatelom i sploh vsem, ki dobijo to številko do rok, želela uprava i uredništvo mir božičnoga Krala i milosti puno Novo leto.

Zveličitelovo rojstvo.

Tiste dni je zišla vün zapoved od rimskoga casara Augusta, naj se popiše ves svet. To popišuvanje je bilo prvo i se je vršilo po Círinuši, poglavari v Siriji. I šli so vsi, da bi se vadlivali, vsaki vu svoje mesto. Gori je pa šo Jožef z Galileje z Nazaret varaša v Judejo vu Davidov varaš, ki se zove Bethlehem zato, ár je i on bio z hiše i roda Davidovoga, ka bi se vadlívao z Marijov zaročenov sebi ženov, štera je noseča bila. Včinjeno je pa, kda bi tam bila: spunili so se dnevi, da bi rodila. I porodila je Sina svojega prvorodjenoga i v plenice ga povila i položila ga je v jasli; ar so ne meli oni indri mesta. I pastirje so bili v tistom držanji verüstívajóči i čuvajóči nočna verüstívavanja nad čredov svojov. I ovo angeo Gospodnov je stano poleg njih i svetost boža je okoli vzela nje i zbojali so se z velkov bojznostjov. I pravo je njim angeo: „ne bojte se; ar ovo nazveščavam vam veliko radost, štera

bode vsemi ljudstvi, ar se je narodo vam dnes Zveličiteo, ki je Gospon Kristuš vu Davidovom varaši. I to vam je znamenje: najdete dete v plenice povito i položeno vu jasli“. I preci je postanola z angelom vnožina vojske nebeske hvaleče Boga i govoreče: „Dika na visini Bogi i na zemli mir ljudem dobre vole“.

Kda angeli odidejo od njih v nebesa, pravijo pastirje med sebov: „Hodimo v Betlehem i poglednimo, ka se je zgodilo i ka nam je naznalo Gospod!“ I šli so šetívajóči i našli so Marijo, Jožefa i Dete, ki je ležalo v jaslícaj. Pokleknejo i molijo bože Dete i oznanijo, ka jim je bilo povedano od toga Deteta.

I vsi, ki so čúli pripovedavati pastire, so se čúduvali. Marija pa je vse te reči ohranila i jih premišlala v svojem srci. Pastirje so se povrnoili nazaj k svojim čredam i hvalili so Boga za vse, ka so vidili i čúli!

Franček je ešče spao. V türmi je začnola vüra biti dve i te se je Franček zbüdo. V prvom hipi je ne znao, kde je, a pomali se je spomno, da je v cerkvi i da trbe iti domo. Ešče ednok je pozdravo Jezušeka i te se je napoto domo. Komaj je stopo iz cerkve, njemi je veter jemao sapo. Z velkov težavov je prišeo do prvih hiš, ki so njemi ponüjale malo zavítja pred besnim viherom. Franček je mislo na staro betežno mater i to ga je gnalo naprej. Prišeo je ves zmantrani iz vesi na glavno cestu, ki je vodila mimo njegove hiše. Šteo je iti po bližnjoj poti, da bi bio prle doma. Ta pot je vodila skoz log. Sneg je čisto zametao. Franček je zablodo v nekše jame. Groza ga je obšla i začno je milo zazavati: „Mati, ma-ti!“ A nikšega glasa je ne čüo. Ešče boje zakričao, a tüdi zdaj ne dobo odgovora. Stopo je par stopajov naprej i groza — naednok se je čisto pogrozo v sneg. Rešiti se ne mogeo. Veter je prinašao čeduže več snega i Franček je z grozov začüto, da je čisto pokriti. Pod belov odejov je sladko zaspao — za večno.

Mati se je ne mogla včakati Frančeka, vzela je svetilko i ga šla iskat. Iskala ga je i zvala, a zabadao. Šla je v ves pitat, če je ne Franček tam ostao. Nihče njoj je ne znao povedati od njega, zvün ednoga maloga dečkeca, ki ga je vido v cerkvi spati. Mati je šla včasi gledat v cerkev. Tüdi tü ne našla lüblenoga sina!

Šla je ešče ednok na polje iskat sina. Komaj je prišla iz vesi, je od otrüjenosti vküp spadnola.

Proti podnevi so jo našli zmržneno. Bila je mrtva.

Nasprotlike so našli Frančekovo telo v grabi že vse razjedeno. Pokopali so ga poleg matere. Dobre düše so njima postavile kameni križ z napisom:

Čudna so pač božja pota,
po katerih more človek iti.
Zvečer sta vesela se ločila,
a zjutraj mrtva se združila.
Zdaj se v nebesih veselita
in nebesko radost vživata.

Horvat Franjo:

Božična noć.

Združila v Lübavi večni
dva sta svetá se;
rešo da rod bi nesrečni,
Jezuš podá se
z nébe na zemlo . . .

Vogrin Štefan.

V Božični noći.

Pastirci črede pasejo
in trumo angelsko zagledajo,
se prav močno prestrašijo
kak strašno blišči se vse to.

Se petje angelsko glasi,
ki se nikdar slišala še ni,
Bogu na višavi naj slava doni
in mir osrečuje naj dobre ljudi.

Njim angel ljubeznivo govori:
ne bojte nič se o j pastirci vi
hodite v Betlehem zdaj vsi,
k Zveličarju, zdaj rojenomi.

Pastirci kar planejo
pri štalici obstanejo
v štalco pogledajo
in Dete zagledajo.

K jaslícam zdaj vsi hitijo
se na kolena spustijo
roke vküp sklenejo
goreče Dete molijo.

Se njim Dete na smeh drži
to pastirce razveseli
oj presrečni pastirci vi,
da bi tak srečni mogli biti mi vsi.

Šeruga Št. Veržej:

Ločitev i združitev v božičnoj noći.

„Oh, kde vendar hodi tak dugo moj Franček!“ je vzdihavala stara ženica v gorskoj siromaškoj kući, ločenoj od drugih hiš. „Je že 3 vüra i njega ešče nega od polnočnice. Kak strašno brije viher i divje zanaša sneg. Siromaško dete, kak me je prošlo na kolinaj, naj je püstim, da bi rado šlo pozdravlat maloga Jezušeka. Ah, ka se njemi zna zgoditi v toj strašnoj burji i v tak kmičnoj noći!“ Starka je goreče molila k malomi Jezušeki, naj varje njenoga sina.

K polnočnici je že davno odzvonilo i so gospod plebanoš že bili

pri oltari, kda pride Franček ves premrženjeni v cerkev. Stisne se v kot med tovariše, da bi se malo segreo. Poklekne i začne moliti večerne molitve. Toplota ga pomali zazible v sladki spanec. Zaspao je i ne več znao, ka se okoli njega godi. Zaseanjao je od maloga Jezuša v betlehenskoj štalici, šteri njemi drži nasproti roke, kak da bi njemi šteo napraviti: „Pridi k meni mali!“ Senjalo se njemi je od angelov, kak so malomi Jezušeki popevali: „Dika Bogi na višini!“

Polnočnica je minola, a naš

Angeo je z nébe poslani
pravit pastirom,
celi da svet je obdani
z božim zdaj mirom,
ár se je Jezuš narodo . . .

Idejo molit pastirje
v štalico Dete,
v šteroj vse svetlo i mir je;
Angeli svete
pesmi zaspevlejo Bogi . . .

Svéti, o zvezda, nam sveti
v svétoj toj noči,
mogli da bomo iméti
Jezuša v srci
sredi vihérov v življenji! . . .

VOGRIN ŠT. Rakičan.

SVETA NOČ BOŽIČNA NOČ.

Veseli je božični den. Staro i mlado se raduje. Največke veselje je božična noč. Kak žmetno jo naša srca pričaküvlejo. Vsako leto jo obhajamo z novim veseljom. Nekaj skrivnostnoga je v toj svetoj noči. Nezgrüntano lepo je zvonjenje božičnih zvonov, ki nam naznanjajo rojstvo maloga Zveličara i angelske trüme nad njim, ki veselo spevlejo: „Mir lüdem na zemli, ki so dobre vole.“

Noč se spüšča na zemlo, ona sveta noč, štera nam je dála rešenje sveta. Kak lepa je, tá navada, či gos podár s svojov družinov pokadi i poškropi vse svoje prostore vu hiši proseč boži blagoslov z nebes. Zatem se pa začne največke veselje svetoga večera. Vse z veseljom gleda, da se goripostavljajo jaslice i božično drevo. Največke veselje dečinsko je to. Vsi se stiskavajo okoli božičnoga dreva i popevajo: „Sveta noč, božična noč.“

Za Marijo i svetoga Jožefa je bila božična noč žalostna. Nesta našla stana Komaj zvüna váraša Betlehem sta našla edno málo zapüščeno prazno štalico. I v toj štalici se je narodo Zveličar. Živina ga je z dihanjom segrevala Nebesa so se odprla i celo štalico je napunila svetloba i čülo se je popevanje angelskih trüm: „Mir lüdem na zemli, šteri so dobre vole.“ Prišli so pobožni pasterci i so spadnoli na kolena i molili so bože Dete.

Pri polnočnici pobožno molimo maloga Jezuša. Potem de tüdi za nas valala angelska pesem:

„Mir lüdem na zemli,
ki so dobre vole!“

Horvat Franjo:

Na božični večer . . .

Zmračilo se je. Sneg je ležao po ravnici, logaj i bregaj. Kamakoli se je zaglednolo oko, je ležala snežna belina i s tov belinov se je mešao mrak.

Naskori so poglednole iz megle zvezde i zasvetile nad krajinov, goste i svetle zvezde v mrzлом božičnom večeri i prikazala se je pisana nebeska modrina, oznanjüjüča lepoto božičnoga večera.

Posveti so se prižigali po hišaj. Deca so puna veselja skakala okoli mater i spitavala, če pride naskori mali Jezušek i če njim prinese božično drevo, puno svetlih migecev, cukrov, sveč i regetlinov.

Blagoslov je plavao nad zemlov kak v tistoj prvoj božičnoj noči, kda so angeli zaspevali veselo pesem na betlehemskih poljanaj.

Na konci vési je stala nizka kmečka hiša. Mala okna so gledala na konik, po šterom se je vlekeo lepi sanik proti farnoj cerkvi i po šterom so v lehkom teki bežali konji pred sanmi i cinkali s kragulčki.

V toj hišici je prebivala siromaška žena z dvema detetoma. Mož je odišeo v Ameriko i že par let njemi ne bilo nikšega glasa. Žena je sama preživlala deco. Letos je posebno malo prislüžila, zato je ne mogla küpiti deci obleča, obüteli i posebno, ka jo je bolelo, niti božičnoga dreva ne.

Žena je bila žalostna na té božični večer. Smilila sta se njoj Janček pa Anica. Rada bi njima podarila lastivno srcé, samo da bi jiva osrečila i razveselila na té lepi božični večer, šteri je prihajao.

Kda sta Janček pa Anica videla, da je mati žalostna, sta pokleknola pred podobo maloga Jezuška i ga vroče prosila, naj tüdi njima prinese lepo božično drevo. Tüdi mati je pokleknola poleg dece i molila . . .

Janček je prvi stano, stopo k materi i pitao:

„Nam prinese Jezušek božič? O tak sem ga lepo proso i že tak žmetno ga čakam. Rad bi vido Jezuška, njegove lepe bele ovčice, njegove lepe zlate sani i čüo njegove srebrne zvonce cinkati. Jeli, mamica, da tüdi dnes pride k nam?“

Mati ga je obinola i pravila:

„Pride, pride, dete moje. Samo vrli moraš biti. Te de te Jezušek meo rad i se pripela tüdi k nam. Obema prinese lepa darila, tebi pa Anici.“

„O, mamica, pa pride naskori?“

„Naskori, dete moje.“

Mati je stopila v kühnjo. Vsakši božični večer njoj je bio tak lepi, tak zaželeni, ár je v njem našla telko to-

lažbe i düšne lepote. Dečica so njoj bila vsa sreča i srčni mir. Molila je vsikdar za moža, ki je odišeo v dalješnji svet prek morja i njemi zdaj ne bilo glasa.

V ženinom srci se je oglašüvalo veselje. Ne je mogla zarazmiti, odked to prihaja. Skrbelo jo je, kak naj pripravi deci lepo božično drevo i jo tak razveseli. Ali novo vüpanje se je oglašalo i jo tolažilo.

Kda je stopila nazaj v hišo, sta Janček pa Anica gledala skoz nad okno. Čakala sta maloga Jezuška i mladi srčeci sta bili puni veselja.

Naednok se je začülo veselo i lehko cinkanje. Vsikdar bliže je prihajalo.

Oglasili so se tüdi svetonočni zvonovje i s svojim zvonenjóm klonkali na okna kmečkih hiš.

Janček pa Anica sta začnola veselo skakati po hiši. Mati jiva je začüdena gledala. Bojala se je, če bi šli zvončki mimo hiše, ne da bi se stavili pred hišov i se nazadnje zgübili v daljini.

Vsikdar bliže so se čüli zvončki. Janček pa Anica sta že postanola nemirna. O, tak sta lepo prosila Jezuška, naj jiva poslühne i jiva obiše i obdarüje.

Mati je stopila k njima i poglednola v božično noč. V tistom megnjeni so se stavili konji i zvončki so henjali cinkati. Stisnila je deco k sebi i z nekšim strahom pričaküvala, ka bo.

Doli s sanij je stopo moški. Približao se je okni i poklonkao.

Mati se ne vüpala oglasiti. Janček se je s strahom stisno k materi, Anica je pa lovila njeno roko.

„Jula, odpri! Jes sem, Ivan!“

„Što si?“ — je začüdeno pitala žena.

„Ivan, tvoj mož.“

„O, deca moja, oča je prišeo,“ — je radostno pravila mati i zbežala proti dveram.

Janček pa Anica sta začüdeno gledala za materjov, štera se je naskori povrnola z dvema velikima kufroma i za njov je stopao z veselim obrazom oča. V jednoj roki je neseo božično drevo, v drugoj pa kufer. Njegove oči so iskale lübleno deco, štera so ga šče niti ne poznala. Odišeo je z doma, kda je mela Anica dve leti, Janček pa edno. Minolo je šest let, kak je odišeo z doma i zdaj, kda jiva je zagledno, se je njemi potočila skuza veselja iz oči.

Janček pa Anica sta se približala materi, štera jiva je v punom veselji obinola, na to pa pelala pred očo i pravila:

„Deca moja, oča je prišeo, oča, šteroga smo tak žmetno čakali. I Jezušek je dao oči lepo božično drevo, kda sta se srečala na poti.“

Mož se je nagnio i polübo ves srečen svojo dečico. Seli so si k stoli i puni veselja se pogučavali.

Janček je naskori postao z očom prijateo i pitao:

„Oča, je meo Jezušek lepe ovčice?“

„Meo, meo, Janček. Tak so bile lepe bele i mele so na šinjeki lepe srebrne zvonice, šteri so tak lepo cinkali. Jezušek mi je pravo, da bi vidva z Anicov mela rada božično drevo i sta ga tak lepo prosila za nje, da se je ne mogeo braniti več i vama je poslao po meni lepe obleče,

nove punčule, cukre i lepo božično drevo, Deca moja, lübita Jezušeka vsikdar i srečna bodeta. Kak je vodo mene k vama, tak naj vodi tüdi vaj v vajinom življenji. Pokleknimo, draga dečica, z našov srčnov lübavov i se zahvalimo na té lepi sveti božični večer za moje srečno povrnenje domo i da nas bo Jezušek blagoslavlao vsikdar v našem življenji.“

Prižgali so sveče na božičnom drevi i tüdi regetline i pokleknola je cela familija i zamolila v svetom želenji.

Angeli so blagoslavlali njihov lepi božični večer i božični zvonovje so rümeli v božično noć i oznanjali sveti, da se je rodio Jezuš, naš Dobrotnik i Odrešenik.

Botjak M. Petanci:

Na poti v Egiptom.

Po angeli sveti Jožef zve,
Ka krvolok Herodež šče,
Z Marijov se v Egipt poda
Mati Jezuš na rokaj ma

Boji Herodež se za svoj prestol,
razpošle vojake vse okol'
sveti Jožef zeme s sebov meč
Herodež ga ne dojde več.

Sveti Jožef žene družino ta
gde škrjanček ne žvergoli
tam rosa trave ne krepča
tam bister potok ne šümi.

Pa ideta volno svojo pot
Bog je ž njima bio vsepovsod
srečata razbojnikov celo trümo
ki namenijo oropati sveto družino.

Orožje krog i krog rožla
sulica i meč se blisketa
„Dete dajta“ zagrmí,
„Ali življenje tujci vi“.

Za Dete mati se boji,
na srce svoje ga tišči.
Ogrne i zakrije ga
i prosi milost za njega.

Sveti Jožef hitro stopi v bran
i sveto družino varje sam
i razbojnikov vdarec vsak
odvrne srečno kak junak.

Razbojnik skoči kak divja zver,
Marija zove i prosi mir
zablišči se kak sunčni žar
Mariji i Deteti po lici da glavar.

Sveta Družina dale hiti,
Marija pa pri sebi govori:
„Odpüsti njim večni Bog
po svoji milosti njuv dolg.

To milost daj jim Bog, da do zbrani
ednok vsi na pravoj strani
to milost skaže Bog vam naj,
da pridete ednok vsi v sveti raj.

Botjak Matija:

Najveselejša sveta noć.

Svetoj noći se vse veseli i radüje.
Čakamo prihod maloga Jezuš. Do-
mači so vsi zbrani v toploj sobi pri
božičnom drevci, kak mila pesem
pravi:

Tam v toploj hišici
Pri betlehemskoj štalici
Pri malom Jezuš.

Spominjam se svete noći iz mo-
jih mladih let. Najbole pa so mi v
spomini moj pokojni dedek. Kda smo
se vsi zbrali okoli božičnoga drevca,
so me najbole veselile starodavne
pripovesti i zgodbe, štere so nam po-
kojni dedek pripovedavali. Pravili so
nam, da je sv. noć noć rešenja, ar
se te mnogo i mnogo grešnih düš
nazaj povrne v krila sv. Matere cerkve,
štere so že leta i leta živele v globo-
čini morja pogüblenosti, i je tüdi noć
povrnenja, ar se te povrnejo v krilo
svoje domovine tisti, šteri so mogoče
pred leti i leti zapüstili svoje drage
zavolo srmaštva i so odišli za krü-
hom. Vse to sem si dobro zapomno.
Dedeki sem zahvalen za vse. Tü
ščem popisati njihovo zadnju zgodbo.

Sedem let je že, da je pokrila
dedekovo mrzlo telo hladna zemla.
Sedemkrat so že zacvele sprotolešnje
rožice na grobi. Dugo je že to, ali
dedekove reči i zgodbe mi ostanajo
do konca življenja v spomini i je že-
lem posejati, naj rastejo v spomin,
dokeč ne bom mogeo postaviti na grob
spomenika iz kamla.

*

Bilo je ravno na sveto noć. Po
hišaj so prižigali posvete i družine
so se zbirale okoli božičnoga drevca.
Z obrazov je vsem sijala radost. Sa-
mo pri Martinovoj hiši je migetala
slaba olenkica na stoli. V koti poleg
stola je stalo malo božično drevece.
Poleg njega je betežasta mati molila

s trojov dečicov za svojega moža,
šteri je že leta i leta nikaj ne šteo
čüti od Boga. V hiši je vladalo sir-
maštvo. Ka je Martin zaslüžo, je ta
dao za alkohol. S trepetajoćim srcem
ga je čakala žena vsigdar k domi, ar
je vsigdar prišeo z velikim preklestvom
i grobjanstvom. Ravno i je bila deset
vüra, kda je Martin moćno sklonckao
po okni. Žena je hitro stanola i nje-
mi odprla. Kda je v sobo stopo, so
njemi mala dečica bežala proti. Pitali
so ga ali njim je kaj prineso, ali
Martin se je zadro nad njimi i ženov
rekši: „Prokleta bodi deca i žena,
dokeč te molili“, se je zagnao proti
božičnomi drevi i ga je šteo vküp
spotreti. Dečica so nemilo jokala i
prosila: „Ajtek najte maloga Jezuš-
ka.“ Nato je stopila žena k Martini i
njemi pravila, naj si dol leže, či ne-
de šo k polnoćnici. Martin je odgo-
voro: „Odao sam zadvečara kravo.
Idem nazaj pa se tak napijem, da
bom vkraj ali pa odidem s temi pe-
nezi, da me nigdar več nede.“ Žena je
zajokala. Prosila je moža naj se smi-
lüje dece i nje, nato pa si je sela na
postelo i molila. Za en čas je zadre-
mala. Mela je strašne senje naime da
se je Martin poslovo od nje i od ma-
le dečice i je odišeo. Tüdi deca so
zadremala. Martin je odpro omar,
pobrao vküp gvant, še ednok pogled-
no ženo i deco, nato pa odpro dveri
i odišeo.

*

Hladen vetriček ranoga jütra je
zbüdo ženo iz globokoga spanja. Gle-
dala je po hiši. Vidila je, da so bile
senje istinske. Martina ne bilo. Svetki
so bili žalostni za Martinovo hišo.
Deca so spitavali, kda pride ajtek do-
mo. Mama njim je pravila, da do mo-
lili vsaki večer pri Mariji za njega.
To so istinsko vćinili. Gda so molili
večer za ajteka, so deca vsigdar vuž-
gala pri Mariji olenkico s prošnjov:

„O, Marija svejti ajti
ka do znali pot gor najti,
štera pela k nam domo
nam dečici i mamiki v roko.

*

Leta so tekla. Vednakomerno je
teklo tüdi življenje Martinovo v dalnoj
tujini (v Ameriki). Na Boga je šče
bole pozaboo. Pozabo je tüdi na že-
no i deco, i jim je ne dao nikšega
glasa, či je živ. Ednok pa se je moć-
no prehlado i je prišeo v špitao.
Zdravniki so njemi povedali, da ne-
ga pomoći. Sestre so njemi spravile
dühovnika, da se je spovedao od ce-
loga življenja, i je povedao, kak je
doma povrgeo betežno ženo i drobno
dečico. Dühovnik ga je potolažo i
priporočo Mariji. Dao njemi je čislo,
naj vsaki den moli za zdravje. Pri
Martini se je obrnolo vse na bolše.

Ozdravo je. Alkohola več ne pije. Vsaki den je hodo v cerkev i je mo-
lo, da naj ednok pride domo. Misli
so njemi vujdavale prek morja, kde
je zapušto ženo i dečico. Pri spomi-
ni na te, so njemi pritekale skuze. V
začetki decembra ga je prišla [tak
močna lubezen do domovine, da je
več ne mogeo pomagati. Spakivao je
vse i se napoto proti domi.

*

Pa je bio sveti večer. Proti ve-
si, kde je bila Martinova hiša, je ga-
zo po visikom snegi v debeli zimski
kaput oblečeni mož. V rokaj je neseo
žmeten kufer. To je bio Martin. Gd
je prišel Martin pod okno svoje hi-
že njemi je pri srci žmetno gračūva-
lo. Henjao i poslušao. Čuo je, da je
mati deci od njega pripovedavala,
kak je pred sedmimi leti odišeo.
Skloncka na okno. Mati je bežala

odpirat. Srce njoj je pravilo, da je
mož prišeo. Kda je Martin zagledno
ženo, je pušto kufer, obino je ženo
i jo je stisno k sebi, da je zaječala.
Zajokao je. Ženi je pravo, da je več
nigdar ne zapušti, nede več pijanču-
vao i de vse delao samo za božo
diko. Nato je skušūvao deco. Potem
so se vsi vrgli na kolena pred bo-
žično drevo i so se zahvalili malomi
Jezuši, da njim je pripravo za sveto
noč tak velko veselje.

*

Ne dugo po prihodi je Martin
dao postaviti na svojem domi iz kam-
na spomenik, ki predstavlja Kristušo-
vo rojstvo. Na kamli stoji tudi Mari-
jina podoba, štera nosi napis: „Ma-
rija pribežališče grešnikov. Kelkokrat
mimo toga spomenika idem, vidim
pred njim deco, ki molijo i polagajo
pred Marijo lepe, dišeče korine.

Naši rojaki v tujem sveti.

Vsem, ki ste raztepeni v tujini (Nemčiji, Franciji, Ame-
riki, Australiji itd.) i po raznih pokrajinah naše domovine
še posebi želemo blažene božične svetke i srečno Novo
leto. — UREDNIŠTVO i UPRAVA.

Olaj Franc, Francija :

Pot v tujino.

Vpisovanje in naše pripravlanje
za odhod je trajalo dugo časa prišlo
pa je itak hitro.

Siromaštvo pritiska slovenski
prekmurski narod, da mora iti leto
za letom s trebuhom za kruhom.

Tudi nas je dovedlo do tega,
da smo postali Jugoslovenski izselje-
niki, siromaštvo. Mala družbica se
nas je zbrala 16. maja. Odpravljali
smo se od doma. Oj, ti nesrečni hip,
kda smo mogli vzeti slovo od svojih
domačih s težkim srcem misleč „Bog
zna ali te vidimo gda ti lüba naša
domovina, ki si nam rodila vnogo
dobroga pa tudi hüdoga v naših de-
tinskih letaj.

Sunce je prepekalo, kda smo
dospeli v našo prestolico pogovarja-
joč se zdaj to zdaj ono. Naednok se
začūje klic, da moramo vstopiti. Med
ludmi je nastala nepopisna stiska.

Meni je bila zročena skrb na
vse i sem prišel zadnji v voz. Pro-
stora ne tu ne tam. Stisnoli smo se
na hodniki kak küre. Pri srci nam je
bilo nezmerno žmetno. Vlakovodja je
dao znak za odhod. Vlak se je zgeno,
naskori švigno mimo pokopališča i
je pihao med njivami proti Müri. Pri
mosti smo se še ednok zglednoli na-
zaj i zaklicali : „Z Bogom Slovenska

krajina!“ Nato smo s tužnim srcem
zapopevali :

Oj hišica očetova,
Bog živi Te ;
Zdaj se ločiti morava,
Bog živi Te ;
Al tega nišče ne pove,
Al Te kedaj bom videl še ;
Bog živi Te ! Bog živi Te !

V Ormoži nam je vlakovodja
priporočo edno flašo jeruzalemčana.
Privoščili smo si ga, in res si je pri-
njem tudi dobrosrčni vlakovodja po-
glado mustače.

Med popevanjem, ki je bilo ve-
selo na videz v istini pa jako žalost-
no, smo dospeli v Maribor. Na drugi
vlak smo morali čakati par vür, zato
smo se zbrali i šli v varaš, da bi si
ga ogledali. Varaš je bio razsvetleni
od električnih žarnic, trgovine še od-
prte, na vulicaj vse živo. Kda smo šli
mimo francišanske cerkve, smo za-
čūli lepo popevanje. Stopili smo v
cerkev. Opravljale so se ravno šmar-
nice. Nato smo pomolili, po tem pa
smo šli dale i smo si ogledali druge
znamenitosti, dokeč ne prišeo čas, da
smo morali iti nazaj na postajo.

Na postaji smo povečerjali, po-
tem pa se je začnolo dugo čakanje
do drugoga jütra. Iz Maribora smo
se pelali proti Št. Ilji. Spanec nas je
premagao i smo se zbüdili komaj v

Grazi. Tam se je dogodilo nekaj ne-
navadnoga. Ništerni so celo mislili,
da smo že v Franciji. Zgodila se nam
je nesreča. Vužgala se je nared. Od
Avstrijcov smo si sposodili drugi voz
i smo nadaljūvali svojo še tak dugo
pot. V St. Michaeli so nam Avstrijci
pripravili čaj. Dosta ga je bilo, ar je
pa bilo tudi nas vnogo, so nam ga
skopo delili. Duga je bila pot skoz
Austrijo, Nemčijo. Vidili smo dosta
varašov, pokrajin, vnogo lepote i za-
nimivosti, tak da vsega niti popisati
nemrem. Blüzi Strasburga smo pre-
stopili mejo. Bili smo na Francoskom.

V Touli je Glavna Borza Dela
za celo Francijo. Pred njoj je veli-
kansko vrvenje. Žene z decov jočejo
i se stiskavajo k stenam, da bi bile
zavarvane pred mrazom vetrovjom.
Vsaki trepet, ki od mraza, ki pa od
žalosti. Med nje smo prišli tudi mi.
Večer so nas potisnoli v edno malo
sobico. Drugo jütro so nas že ob 5
vüri zbüdili i začeli siliti proti ednoj
cevi, iz štere je vreo čaj. Vsi smo se
zbrali okoli nje. Čaj ne bio ravno
dober, ar je bio brez ruma, vseedno
smo ga spili par hektolitrov.

Ob devetih je prišeo zdravnik.
Začnola se je preiskava. Potekla je
dobro. Potem smo meli čas, zato smo
se podali na sosedni brežiček. Med
potjov smo opazili sledove svetovne
vojne i smo se spomnili kelko jezer
lüdi je tam zgübil življenje.

Salaš smo meli v kasarnaj. Kda
smo prišli s sprehoda, smo se zač-
noli zbirati v partijo kak smo bili v
pisarni. Začno se je delitev krüha i
konzerv za pot. Tü smo tudi dobili
do rok naše potrebne listine i potne
pravice.

Ponoči ob edenajstih smo za-
püstili Toul i se pelali proti Tergnin-
conji. Nell je bila zadnja postaja. Iz-
stopili smo. Zdaj vemo, kde smo do-
ma. Tü je delo i delo, pa spet delo
po miloj voli.

Na kontrakt bi priporočali priti
v Francijo vsakemi, ki si misli kaj
zaslūžiti. Nego to je edno, da so vse
farme ne enake i tudi njihovi gospo-
dari ne. Nam je sreča mila, da mam
dobroga verta. Edno pa je tudi istina
kem bole se obnaša delavec naproti
svojemi gospodi, tem bolše ma pri-
čakūvati od njega. Od zaslūžka pa
navedem samo to da od hektara slat-
korne repe, njo pobrati i obsekati
mam 400 fr. Če ščem dnevno zaslū-
žiti 30 fr. moram gori pobrati 9000
falatov repe i jo obsekati. Takši je
naš položaj i naše življenje v Franciji.

Na konci pa želem upravi, ured-
ništvu, domačim i sploh celoj Sloven-
skoj krajini s svojov partijov vred
vesele svetke i srečno novo leto.

Kratka zgodovina cerkvenoga pevskoga društva „Jezero“ Chicago Ill.

Društvo se je ustanovilo dne 4. marca l. 1926. na prigovarjanje bivšega našega župnika cerkve sv. Štefana Rev. Kazimir Zakrajšeka. Častiti gospod so obiskali našo Slovensko Krajino l. 1925. i to lepo ves Črensovce. Tam so čuli v cerkvi lepo narodno spevanje, štero jih je tak navdušilo, da gda so prišli nazaj, neso prle miruvali, dokeč se ne ustanovo pevski zbor.

Povabili so nešterne osebe eden večer vkup, i ti so si zbrali društveno ime Jezero. To pa zato, ar je naša krajina edna sama ravnina, gladka i mirna kak jezero. V prvi odbor so bili zvoljeni sledeči: G. John Horvat predsednik, gdč. Ana Halas tajnica, ga. Ana Špilak blagajničarka. Društvo je raslo lepo naprej i zdaj šte nekaj nad treseti članov i članic. Na sliki štera je objavljena v novom kalendaru Srca Jezušovoga, so večinoma samo pevci zvün nešterni, šteri se neso odzvali povabili. Društvo Jezero goji med Slovenci, ki so doma iz Slovenske Krajine, lepo narodno spevanje i skrbi tudi za cerkveno spevanje. Vnogo je že napravilo za cerkev sv. Štefana. Večkrat nastopi tudi pri raznih prireditvah naših društev.

Za vse to pa ide v prvoj vrsti prisrčna zahvala našemi nevmornomi pevovodji g. Ivani Račiči, ki se dosta trudi za nas. Težko je njegovo delo, posebno zato, ar pesmarje prle neso poznali not i jih je večina že starejših. Pa denok se da s potrpežljivostjov i marljivostjov vnogo doseči. Tak je društvo letos vü dalo prvi zvezek naših narodnih pesmi, štere prav iz srca priporočamo vsem prekmurkim Slovencom v Chicagi, da si preskrbi vsaka družina po eden zvezek, ki košta samo 75 centov. Šterim je pa le mogoče, naj naročijo tudi svojim domačim v stari kraj. Toga darila bodo gotovo veseli i bodo zednim ponosni na svoje brate i sestre, ki prebivlejo daleč v tujem sveti v dalnoj Ameriki.

Knige dobite pri naslovi: Ana Špilak, 2050. W. 23, rd. St., Chicago Ill.

Zdajsnji odbor je sledeči: G. John Toplak predsednik, ga. Roza Žalig tajnica, ga. Ana Špilak blagajničarka.

Ti pa, društvo Jezero, napreduj i razcvetaj, slovenska pesem naj se razlega po celoj Ameriki, po našoj novoj domovini, gde živi naš mili slovenski narod. ANA HALAS

i specialistov za trgovino izvedejo pitanje standarizacije kmetijskih pridelkov.

Država ma pri tom važno nalogo pomoči i kontrole blaga namenjenoga za izvoz. Zato pozivamo vse kmetovalce, da delajo v smisli, vlado pa prosimo, da izvede kotrolo, varje i pospešuje odajo standariziranih pridelkov.

III.

Organizacija izvoza.

Da bode izvoz kmetijskih pridelkov tudi za malo kmetijstvo uspešen, naj se koncentrira v zadrúžništvi.

Vlado pozivamo i prosimo, da nudi našim zadrugam, ki se bavijo z izvozom kmetijskih pridelkov, največšo podporo, posebno zavolo potrebnih investicij i propagande v zvünanjem sveti.

Pri trgovskih pogodbaj s tujimi državami, predvsem z Avstrijov, s. Čehoslovaškov, z Nemcijov i z ostalimi evropskimi državami naj zagvüša naša vlada kem ležejši izvoz iz te države i sküša odstraniti vse, ka je v škodo našega kmetijskoga izvoza.

Našim kmetovalcom nüjno priporočamo, da se oklenejo s celov požitvovalnostjov svojih vinarskih sadjarskih i drügh kmetijskih zadrug, naše zadrúžne organizatore prosimo, da kemprle organizirajo i vnovčenje i izvoz naših kmetijskih pridelkov posebno ešče naše živine i drügoga blaga na zadrúžnoj podlagi.

IV.

Kmetijske zbornice.

Kr. vlada blagovoli kemprvle izdati moderni zakon od kmetijskih zbornic, ki bo temelio na načeli *najširše direktne tajne i propocijonalne volitve* kmetijske zbornice. Odločujočo reč v zbornicaj majo samo izvoljeni zastopniki, strokovnjakom-nameščencem naj pripada samo posvetovalna pravica. Posameznim banovinskim kmetijskim zbornicam pa naj zakon omogoča *najširši razmah*, da bo vsakša zbornica *zmogla izvršavati svoje važne naloge v skladi s stanjom kmetijstva svojega okoliša*.

Zavolo Prekmurja: 1) apelira Kmetiska zveza na finančno oblast, da izednači zemliški davek v Slovenskoj Krajini z zemliškim davkom v Sloveniji sploh; 2.) Opomina vlado, da je v socijalno gospodarskom i narodnom interesu, da se z domačini — Prekmurci kolonizirajo posekani logovje, ki se naj spremenijo v mala posestva; 3.) Zaproši bansko upravo, da predleti po toči poškodüvanim z ozirom na padec cen odpiše odnosno olajša plačüvanje za pšenico, štero morajo v rataj šče zdaj odplačüvati. Ostale

Važni sklepi na občnom zbori Kmečke zveze.

Na občnom zbori Kmetske zveze v Maribori zbrani zastopniki krajevskih organizacij Kmetske zveze po temelitom razmotrivanji vzrokov i posledic izredno težkoga položaja slovenskoga malokmetijstva ugotavljamo:

I.

Splošna svetovna gospodarska kriza ma svoj začetek i svoj višek v kmetijskoj krizi i je v nešternih panogaj zadela vničüjoče naše kmetijstvo, v drüghih pa ga je izredno oslabilo.

Vzroki našemi težkomi stanji so pretežki svetovno gospodarski značaji vendar tičijo tudi v zaostalom načini našega pridobivanja i odaje v našoj državnoj i samoupravnoj upravi. Zato se zavolo zboljšanja i olajšanja našega težkoga stanja obračamo na tri strani i to: Na našo vlado, na drüge pridobitvene sloje i stanove i tretje na svoje stanovske tovariše.

Centralno vlado v Belgradi i banovinsko upravo v Ljubljani prosimo, da reši svoje delo za gospodarsko rešitev kmetijstva v toj smeri, kak smo predložili to v svojih prošnjaj i spomenicaj, šterih vsebino ob toj priliki ponavljamo i vladi znovič priporočamo.

Apeliramo na drüge pridobitvene sloje i stanove posebno na industrijske, trgovske i obrtniške, da prilagodijo tudi svoje cene i svoj dobiček težkomi stanji našega kmetijstva i njegovej oslabilenoi küpnjoj moči i to v interesi napredka i splošnoga zboljšanja obstoječega stanja.

Svoje tovariše kmetovalce nüjno opominamo, kak brezpogojno potrebna je izpunitev kmetske-strokovne izobrazbe, preorijentacija v raznih panogaj v načini proizvodnje i prodaje, vse to na podlagi društvene i zadrúžne vzajemnosti, da zadovolimo zahtevam svetovnoga trga i da rešimo naš obstanek. V svrhu naše obrambe i našega napredka zovemo vse tudi za vztrajno i vneto delo v Kmečkoj zvezi kak stanovsko-strokovnoj organizaciji.

II.

Standarizacija i vnovčenje.

Kriza pri vnovčenji vnoгих vrst kmetijskih pridelkov se da omiliti ali rešiti samo potom intenzivacije i standarizacije kmetijskih pridelkov. Zadrúžne zveze naj s sodelüvanjom kmetijskih drüžb kmetijskih strokovnjakov

la pitanja Slovenske Krajine, objavljena v „Novinaj“, ne spadajo v kompetenco Kmečke zveze i jih bodo skušali javni delavci sprožiti na pristojnih mestaj i izposlovati povolno rešitev.

Brezposelnost po sveti.

Belgrad, 9 dec.

Po zadnjih podatkih, s šterimi razpolaga ministrstvo za socialno politiko i narodno zdravje, je bila v raznih državaj sledeča brezposelnost:

V Austriji je bilo podpiranih delavcov konca septembra t. l. 163.906. V istom časi lanskoga leta je bilo to število 104.947.

V Belgiji je bilo po uradnoj statistiki sindikalnih org. meseca julija t. l. 15.202 delavcov popunoma brezposelni, 48.608 deloma brezposelni. Konec meseca istoga meseca 1929 so znašle te številke 4037 popunoma brezposelni i 16.452 deloma brezposelni delavcov. Konca meseca augusta je bilo 19.242 popunoma brezposelni i 51.272 deloma brezposelni delavcov.

Na Angleškom i severni Irski je število delavcov, ki dobijo podporo od države, konca augusta 2 milijona 119.648, med njimi 1 milijon 590 599 popunoma brezposelni i 618.658 deloma brezposelni. V preminočem leti v istom meseci je dobilo državno podporo 1 milijon 198.882 delavcov, med njimi 918.650 popunoma brezposelni i 280.332 deloma brezposelni delavcov.

V Italiji je bilo konca sept. t. l. 394.630 popunoma brezposelni i 22.734 deloma brezposelni delavcov. Lani jih je isti mesec bilo 228.831 popunoma brezposelni i deloma 16835.

Na Madžarskom je po statistiki sindikalnih org. konca oktobra t. l. 220.252 brezposelni, lani istoga meseca pa jih je bilo 13.922.

V Nemčiji je bilo konca okt. registriranih na javni borzaj dela 3.253.000 popunoma brezposelni (lani isti mesec 1.557.146). Število podpor je poskočilo te mesec za 95.625.

Na Poljskom je bilo konca julija v težki i tekstilni industriji 170 665 popunoma brezposelni, lani v istom časi 84.300.

V Romuniji konca sept. letos 39.110 brezposelni, lani pa 5171.

Na Švedskom je bilo po poročilaj sindikalnih org. konca sept. t. l. 30.800 brezposelni, lani pa 22.271.

Na Češkoslovaškom je bilo po statistiki socialnih institucij konca junija t. l. 36.800, konca augusta pa 52.594 popunoma brezposelni, julija

SREČNO i BLAŽENO NOVO LETO

želi

vsem svojim gostom,
prijatelom i znancom

FAFLIK ALOJZ

hotelir i kavarnar
pri „KRONI“
MURSKA SOBOTA.

t. l. pa je to število naraslo na 103 860, augusta pa na 369.916.

Na Japanskom je bilo konca augusta 268.590 brezposelni, v Kanadi konca julija lani 7654, letos pa 19.600 brezposelni indust. delavcov.

V ameriški Zadruženi državaj je bio odstotek brezposelni konca augusta 1929 9%, letos istoga meseca pa 22% celokupnoga delavstva. Če čtemo število brezposelni, dobimo okoli 5 milijonov.

Med večjimi industrijskimi državami je edino **Francija** tak rekoč brez brezposelni. Konca sept. t. l. je 978 delavcom trbelo dati podporo.

V Jugoslaviji je pitanje brezposelnosti tak: Junija je bilo prijavljeni 26.406 brezposelni, od toga 21.628 moški i 4778 žensk. Ponudbe dela so bile izvršene v 6073 primeraj, delo je dobilo 4428, odpotovalo je i drugi brezposelni ostalo 21.988, od toga 18.341 moški i 3476 žensk.

Odgovarjajoče številke v istom meseci lani so bile 18.360 brezposelni, od toga 15.360 moški i 3700 žensk. Ponudb je bilo 6424, v delo stopilo 3767, odsotni i ostali 14.593, od toga 11.934 moški i 2649 žensk.

Oktobra toga leta je ostalo iz prešnjega meseca brezposelni 5975, v toki meseca je ta številka narasla na nadalnji 11.216 prijav.

Na račun podpore je bilo izdano te mesec 218.445 Din.

Po podatka, s šterimi razpolaga ministrstvo, je po celom sveti približno 12 do 15 milijonov brezposelni. Med glavnimi njenimi vzroki se navaja v prvoj vrsti gospodarska depresija, zvün toga pa tudi stávek v odaji narodni proizvodov.

Kak je v Rusiji?

Solodnikov, pravoslavni duhovnik pri ednoj največšoj cerkvi v Leningradi i bivši profesor na srednjoj šoli, je odskočo iz Rusije i pribežao na Finsko. Dva njegova otroka sta bila ranjeniva od čekista, šteri jih je zasledüvao ešče na finsko ozemle. Pri svojem prihodi je pripovedavao sledeče podrobnosti iz Sovjetske Rusije, štere je dopisnik „Journal de Geneve“ sporočo svojemi listi.

Beg.

Zadnje mesece je postajalo življenje v Leningradi neznosno. Z ženov sva se odločila, da z decov, od žterih je eden star 13 let, drugi pa 14 let, zbežimo prek meje i naj bo ka šče. Več tednov sva si pritrgavala živež i ga hranila za beg. Z velkov nevarnostjov se nama je po dugom iskanji posrečilo, da sva kupila ešče dva funta klobas i funt cukra. V glavnom pa sva si za pot nasušila čaren krüh.

Hodili smo peški prek strašnih i nepoznanih močvar. Večkrat smo brodili vodo do kolen i samo v noči smo mogli prek raznih potokov i rek. Hodili smo podnevi i ponoči. Popunoma varne i skrite kraje v logovih smo ponücali, da smo se nekelko počinoli i posušili gvant. Zavolo naporov sem vido, kak mi pešata otroka. Ali meo sem neomajno vero i zavüpanje v Boga. Po 13 dnevih smo srečno prišli na mejo. Zadnji kilometri so se strašno vlekli. Po 350 kilometrov dugoj poti, štero smo peški prehodili, smo naleteli na laponskoga lovca, šteri nas je velikodušno spravvo prek meje.

Nepopisno trpljenje ruskoga naroda.

Vi si nemrete predstavlati, kakše je resnično stanje pod sovjeti. Položaj se je v zadnji šest mesecaj ešče bole pohüjšao. Vsaki den vidite v Leningradi več skupin kmetov, štere vlada deportira v severno Sibirijo. Položaj teh nesrečnežov je strašen. Večkrat se deportiranci uprejo i probajo zbežati, ka njim pa največkrat nika ne pomaga. Vojaki je spravijo nazaj i jih za kaštigo püstijo več dni brezi jestvin i pijač. Umrliost med pregnanci je preveč velka. Pomislite samo, da jih je med njimi dosta iz Ukrajine i od Črnoga morja, šteri morajo tü na severi delati pri mrazi 20 stopinj pod ničlo. Bolševiki odvažajo večkrat cele družine, šteri pa ne ostanejo vküper, nego žena mora vkraj od moža i deca od starišov. Pregnanci so srečni, če morejo stanüvati v leseni barakaj, četüdi je tam mraz neznosen. Na splošno je vsaki depor-

tiranec zagvūšen, da ide v gotovo smrt, i Solodnikov je sam vido skūpine, štere so odhajale v pregnanstvo, i nosile na prsaj velki beli križ z napisom: „Mi trpimo za krščansko vero.“

Ednako trdo postopajo komunisti tudi z delavci. Večkrat zaprejo cele množice, in sicer včasih pri prvom pojavi nezadovolnosti, da se v začetki zaduši vsaki organizirani odpor. Vse voze v Rusiji so prenapolnjene. Prebivalstvo rdeče prestolice ponūca dnevni čas samo s tem, da si preskrbuje najpotrebnejši živež, ki ga hodijo iskat z nahrbtniki daleč vūn na deželo. Nočni čas, oziroma najzgodnejše jūtranje vūre se pa nastavlajo pred prodajalnami, da pridejo ednok dopoldne na red i dobijo po karti odmerjeno količino živeža. Verižništvo z živili je silno v cvetji. Že male količine se morejo pod rokov odavati za neverjetne cene.

Položaj vernikov.

Preganjanje krščanskiv cerkveo ščista nikaj ne henjalo. Vsepovsedi špionirajo kotrige Zveze brezbožnikov i se znajo vriniti celo v župnijske svete. Zlasti žmeten je položaj dūhovščine, ki je oropana vseh političnih pravic, kak tudi možnosti, da bi kūpūvala v sovjetskih zadrugah. Vendar pa propaganda brezbožnikov nema tistoga uspeha, šteroga si želejo bolševiki. Vera je še vedno močna v ruskom narodi. V Leningradi na primer najde dūhovščina največ zaščite ravno med delavstvom. Sploh morejo cerkve v varaši obstati edinole s pomočjov dobro organiziranih župljanov, šteri z neprimernimi žrtvami z onim malim, ka majo, vzdržūjejo bogočastje. Vse javne diskusije med brezbožniki i verniki so se končale z moralno zmago slednjih. Zavolo toga jih je oblast zdaj tudi prepovedala. Dosta cerkveo je zapretilih. Število župljanov se pa kljub tomi ne zmanjšalo. V Leningradi ni redki slučaj, da samo pri ednoj meši prisostvūje 10.000 vernikov, ki stojijo ųodzvūna cerkve. Med verniki je dosta herojskih zgledov, šteri idejo do mučeništva i v vsem spominjajo na cerkev prvih kristjanov. Cerkevna občina si na tihom i z velkov lūbeznirov med sebov pomaga.

Položaj izobražencov.

Trplenje i pomenkanje trinajstih let, ki ga mora prestati zlasti Inteligenca, ne ostalo brezi posledic na njeno mišljenje. Čeprav so življenski pogoji izredno žmetni za intelektualca, vendar ni izginolo vūpanje, da de Rusija nekoč vendarle postala še kulturna dežela. Saj bolševizem je zasovražen tudi v velkom deli delavstva.

Naznanilo.

Cenjenomi občinstvi naznanjam, da sem na novo odpro v svojoj lastnoj hiši

VELIKO KAVARNO.

Cenjenomi občinstvi se priporočam z odličnim spoštūvanjom

SOČIČ FRANC

kavarnar
MURSKA SOBOTA.

Blažene božične svetke i srečno novo leto želi

vsem svojim gostom, prijatelom i znancom

SOČIČ FRANC

kavarnar
MURSKA SOBOTA.

Vsikdar menje jih je, šteri bi vervali na zmago čistoga komunizma.

Mnogokde se pojavla mnenje, da de skoro vgasnila moč sovjetov. Med narodom se pojavla velko sovraštvo proti inozencom, zlasti Nemcom, ar smatrajo, da oni s svojov tehnikov i političnov pomočjov v prvi vrsti vzdržūjejo komunizem. Splošen položaj izobražencov pod sovjeti je preveč žmeten, ar jim bolševiki nika ne zavūpajo, celo takšim ne, šteri so prestali že večkratno „čiščenje“.

Med izobraženci je mnenje, da tudi potem, kda spadnejo sovjeti, de socialno življenje v Rusiji vendarle ščista spremenjeno i drugačno, kot je v drugih dežeiaj. Razmere so takše, da bodeta delavec i kmet nujno stala v isti fronti. Naj se zgodi karkoli, gotovo je, da bodo v bodočnosti Rusije odločevali kmetje i delavci.

AGRARNE ZADEVE

So odločni lūdje. V neksoj občini v dolnjelendavskom srezi je prišeo eden bogataš k siromaki, ki je dobo 3 plūge dobre zemle. Ponūdo se je siromaki, da njemi plača dva plūga zemle, če ednoga njemi da. Siromak je bogataša s hiše stirao, ar je vido, da je pri njem judaški dinar več, kak lūbezen do siromakov.

Indašov groš na deli.

Svedoki z lastnoročnim podpisom so dali izjavo v neksoj vesi, ki je zadru-

gi izročena na vpogled, da je dana mita neksoj siroti zato, da bi od agrarne zemlje odstopila Kama pripela človeka neredno poželenje po zemli.

Zavarūvanje agrarne zadruge odobreno. Okrožno sodišče v Maribori je odobrilo spremenjena pravila agrarne zadruge, ki se tičejo zadružne samopomoči i zadružnoga zavarūvanja. Od toga ob drugoj priliki obširno spregovorimo.

Pošta upravništva.

Dūndek Mihal, Bodonci. Lani 26. doc. ste plačali 15 Din. na letos. Poglednite ček. Tak ste bili dužni ešče 30 Din. — V štamp pride včasih kakša pomota, štera se pri popravlanji spregledne. **Varga Alojz, Gradišče.** Lani je plačano 60 Din. Moglo bi se samo 45 Din. Tak je na letos prišlo 15 Din. plačila. Duga je bilo tak 30 Din. Dobili smo pa nov. 30. Dinara dva, tak je duga ešče 28. Din. Prosimo, da nam kem hitrej te dug poravnate. **Kozar Jurij, Martinje.** Ne vemo, ka ščete. Ešče ednok pišite. Knigo dobite na naš račun. **Lukač Ferenc, Gradišče.** Vse je plačano. Gda smo Ti javili si še dužen bio zdaj so že prišli penezi. Farič dobi kleti še brezplačno. **Štefan Hodnik, Arvirda.** Dolare dobili. Za letos i za novo leto naročnina plačana. Kalendar smo ti poslali. Hvala za pozdrave, ki nam je pošilaš i celoj črensovskoj fari. I mi ti želemo vse dobro v novom leti.

Vozni red:

Hodoš:

prihod iz M. S. ob 11¹⁴ i 17⁴⁸ vōri
odhod v M. S. ob 6⁰⁶ i 12⁰⁴ vōri

Murska Sobota:

prihod iz Hodoša ob 7⁴⁵ i 13⁴⁰ vōri
odhod v Hodoš ob 9³⁰ i 16 vōri
prih. iz Ormoža ob 9¹², 15⁴¹, 19³⁵, 20⁴⁰ v.
odh. v Ormož ob 5¹⁶, 9²⁰, 14¹⁰, 18⁵⁸ v.

Ljutomer:

prih. iz G. Radgone 5⁴³, 14¹⁵, 19²³ v.
odh. v G. Radgono 8⁴⁰, 15¹⁰, 20⁰⁴ v.

Ormož:

prih. iz M. S. ob 7⁰², 13¹⁰, 16, 20⁴⁸ v
odh. v M. S. ob 7²⁸, 13⁵⁵, 16¹⁵, 18⁵⁴ v

D. Lendava:

prih. iz Čak. ob 5¹⁶, 9⁰⁸, 13⁴⁹, 20³⁸ v.
odh. v Čak. ob 5²⁶, 10¹⁵, 14¹⁶, 21 v.

Čakovec:

prih. iz D. L. ob 6²⁵, 11²⁵, 15¹⁴, 22¹⁰ v.
odh. v D. L. ob 4²³, 8⁰², 12⁵⁵, 19³² v.

FOTOGRAFIJA je najlepše darilo.

Naznanjam, da fotograferam v kakšemsteč vremeni, celo v tmici pri električni svetlobi.

Slike za legitimacije 4 komade samo za 10 Din.

Po najfalejšoj ceni povekšujem vsako fotografijo. Cena od 25 do 200 Din.

Vsem se toplo priporočam.

FOTO REESCH
M. SOBOTA.

K odaji je

v Gornjem Lakoši, h. št. 109. hiša i poleg nje njiva s travnikom, v izmeri dva vogrski-va plüga. Kúpci naj se zglasijo pri DAVID JOŽEFI Gornji Lakoš št. 120.

K odaji stá

dve (2) lepivi plemenskivi svinji. Več se zvedi v Prekmurskoj tiskarni v Murskoj Soboti.

Naznanjam

cenj. občinstvi, da popravlam **snež-ne čevle i galoše**, tudi izdelujem nepremočlive čevle z **gumi podpla-ti**. — Prva Prekmurska vulkanizacija gumija.

KOLOŠA JANEZ čevlar
Murska Sobota (Cvetna ul. 5)

3

**Vsake vrste kalendarje i knige se dobijo v trgovini
HAHN IZIDOR v Murskoj Soboti.**

JEDINI SLOVENSKI ZAVOD BREZ TŮJEGA KAPITALA JE VZAJEMNA ZAVAROVALNICA v LJUBLJANI, Dunajska cesta 17.

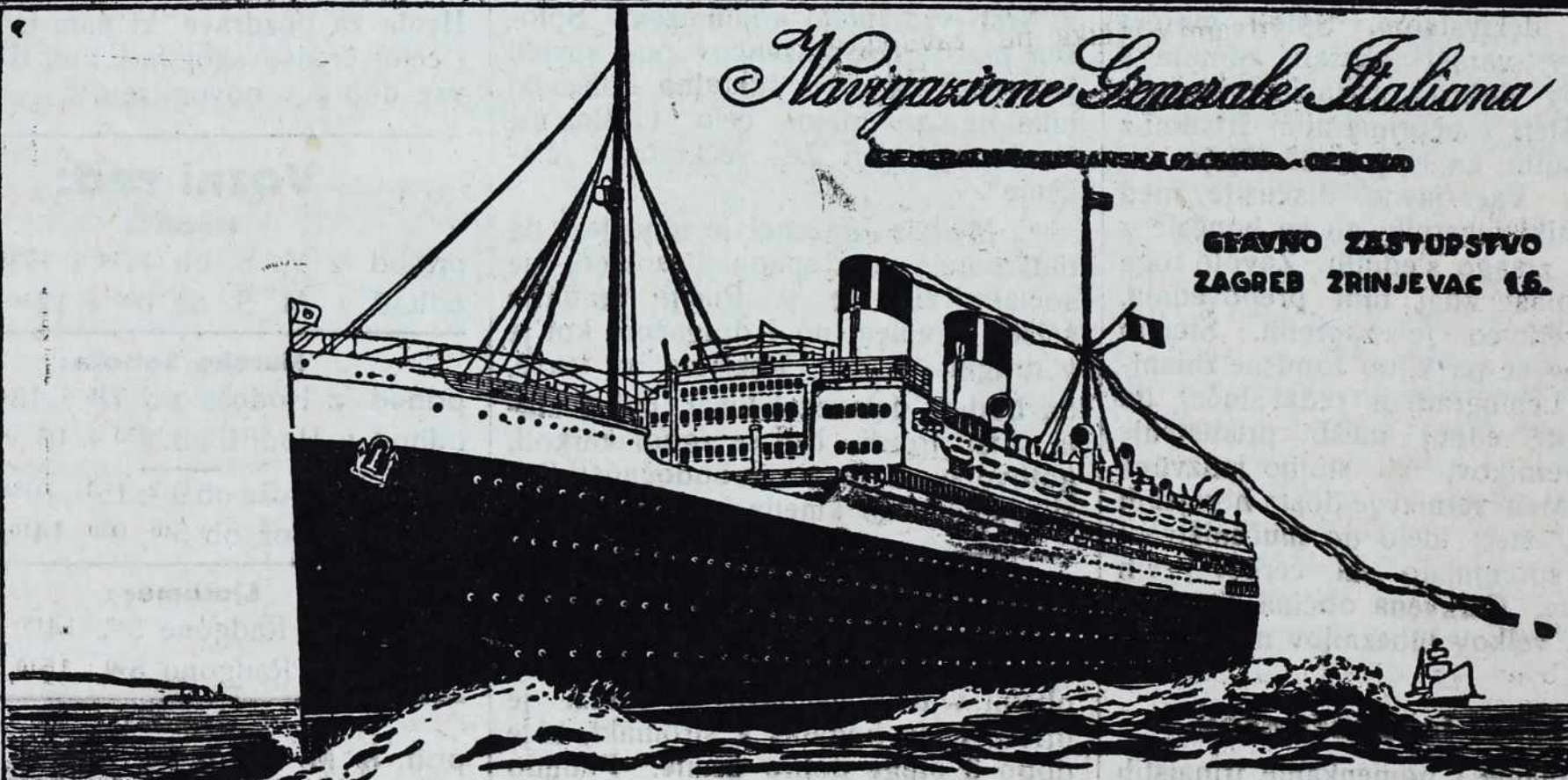
Sprejema v zavarüvanje:

1. Proti ognji: a) za raznovrstne izdelane stavbe kak tudi stavbe med časom zidanja, b) vse gibajoče blago, pohištvo, zvone i spodobno; c) polske pridelke, zrnje i krmo.
2. Zvone glaže proti razpoki i prelomi.
3. Sprejema v živlenskom oddelki zavarüvanje na doživetje i smrt, dečinski herb, dale penzijska i lüdska zavarüvanja v vseh spremembaj.

Zastopniki v vseh mestih i faraj. Glavno zastopstvo za Slovensko Krajino pri up-ravi NOVIN v ČRENŠOVCIH, štera potom svojih širitelov i drugih pomočnikov, šte-rih imena bomo objavili, ide vsem na roko. Javite se pri njoj i dobite vsa pojasnila brezplačno!

Navigazione Generale Italiana

**GLAVNO ZASTOPSTVO
ZAGREB ZRINJEVAC 16.**

**NAJKRAĆI I NAJBOLJI PUT
IZMEDJU
EUROPE I AMERIKE**

Naši delavci v tujini.

Znano je, ka si je prebivalstvo Slovenske Krajine za volo slabe zemle i siromaštva že od negda hodilo služiti krüh v tujino i to je tudi dnesden tak ka se vsako sprotolje selijo naši delavci kak ftice selivke iz domačega kraja v tujino. Odhajajo edni v Nemčijo, drugi v Francijo, tretji pa v Slavonijo, Bačko ali v parabo v Sloveniji, kama je koga došlo i gde si je što do bo mesto za služ.

Že po novom leti je opaziti, ka se delavci vsakši den v vekšem številu zbirajo pred Borzov dela v Soboti, to zbiranje trpi od februara pa do konca majuša meseca; v tom časi se odpravijo na delo skoro vsi delavci, nekelko od njih v Nemčijo i Francijo, štere pa je ne došlo to, odido na delo v Slavonijo. Med tem časom delavci dosta, dosta trpijo, ar prihajajo od daleč i dostakrat v Soboti i na konci neštarni itak nemajo sreče, ka bi lahko odišli na delo izven države, ar jih je dosta pa se vsi nemrejo sprejeti za volo maloga naročila iz inozemstva. Delavce odbira za Nemčijo delegat Del. centrale, šteri gleda, ka zbere samo močneše i dobre, za Francijo pa zastopnik emigracijskoga društva v Zagrebi, šteri jako pazi, da zbere tudi samo prvo vrstne i ta pride samo močni i zdravi delavci, ar so po strogom zdravniškom pregledi resan samo ti bolši vzeti na delo. Šteri delavci pa so preostali za volo, ka jih ne več trbe lo ali pa so bili preslabi, tej odido potem na delo v vse kraje naše države kak je zgora povedano. Pri nabiranji majo delavci za volo vno ge hodbe v Soboti tudi dosta stroškov, šteri znašajo po izračunanji, vsakše leto po 48-50 jezero dinarov samo za železnico, za jesti i piti v Soboti prek 100 jezero dinarov, za potne liste i drugo pa po 150 jezero dinarov, vseh stroškov je teda vsako leto skupno nad 300 jezero dinarov, polek pa šče dosta hoditi sem i ta pa zmrazüvati, ka je ne mala reč, če se to premisli se vidi ka tej delavci že s tem trpljenjem zaslužijo tiste peneze, za štere ešče sledi celo leto morejo naporno delati.

Kakši je pa zaslužek? Letos je odišlo v Francijo prek 2 jezero, v Nemčijo 1870 i v tüzemstvo prek 3 jezero ali skupno više 7 jezero delavcov. Samo v zvünešnjih državaj jih je bilo skoro 4 jezero i tej so vsakši zaslužili po 5 jezero dinarov, štero zadene vküper več kak 20 milijonov dinarov, delavci v domačoj državi pa so zaslužili 4 milijone i 500 jezero dinarov, če računamo edno za drugo po 1.500 Din. zaslužka na vsak-

šega delavca. Vsega služu teda pride v Slovensko Krajino letno po 25 milijonov dinarov.

Kak se pa naši delavci majo v tujini? To je edno velko i važno pitanje, za štero bi se mogli brigati kak starišje tak svojci šteri delavce pošilajo v svet i šče drugi odgovorni činitelje. Žalosten je slobod od doma, tužna je pot v dalešnje kraje, šče bole obžalüvanja vredno pa je življenje neštarnih naših delavcov na deli, ar pozabijo na dom, na svoje i na vse, pa gledajo samo na svojo pohotnost, izvzeti so pri tom tisti šteri so proti svojoj voli prišli k brezsrčnomi gospodari, šteri je samo izkorišča, znano je ka je skoro vsem delavcom če že ne prav ali itak zadosta dobro, svoje delo redno vršijo, lepo i redno živejo i svoj služ domo spravijo; takši delavci so svojim domačim na velko veselje i lehkoto, ar so njim v potrebi na pomoč, s takšimi je tudi gospodar, če prav je božen vendar zadovolen, ar ga bogajo i s svojov marlivostjov se njemi priküpijo i zmehčajo, ka njim zboljša plačo i hrano na kelko je pač to mogoči včiniti; nači pa je z onimi, šteri so se že doma ogibali žmetnoga dela, ali tü so šče nekaj izhajali, ar so starišje bili jako potrplivi i ne so šteli viditi, kakše falinge ma sin ali hči i tak je v vesi med drugimi šče vsikdar valao kak vrli, kak je pa s takšim žmetno, kda pride inam na delo, tam njemi je vroče, vse ga griže, peče, boli i včasi je betežen, če pa že to ne pa je vsikdar v vekšem trpljenji, kak pa drugi delavec, takšemi je žmetno i more si svojo nevolu potolažiti s pijačov ali pa zapravi služ na kakši drugi način samo naj nikaj ne ostane gotovoga, ka bi domo poslo, na konci gda trbe domo iti, te je se zna silno čemeran na vse i celi svet, preklinja tak ka se ga drugi bojijo, vsi so njemi krivi, sam sebe pa ne vidi ka je včino kvara

sebi, svojim i bližnjim delavcom, šterim je škodo na poštenji, vzroke išče iam gde jih nega, ta pa ne pogledne, odket izhaja nevolu, to je njegova slaba lastnost sama. Takši naj ne hodijo več od doma.

Istina je, ka naši delavci opravljajo jako žmetna dela i za peneze, štere prinesejo, trpijo silno dosta, polek pa hrano majo tak slabo ka ne dava tiste moči, kakša bi za takše žmetno delo potrebna bila, ali tej siromacije to ne pitajo, njim je glavno to, ka si zaslužijo peneze. V zadnjih letat je bio služ zadosta lepi i kak izgleda bo v prišestnih letaj šče takši i to bo za naš siromaški kraj jako dobro, da se malo odpomore, zato je potrebno, da bodo vsi delavci nadvse delavni, šparavni i potrplivi, ka dobijo šče več prilike za lepi zaslužek, a to priliko naj do kraja i s cele moči izkoristijo. Edina težkoča bode samo z zbiranjem delavcov pri Borzi dela, ar ta nema primernoga mesta, ali tudi tomi de v par letaj pomagano naj samo bode zgrajeni Delavski dom, gde teda bo zadosta mesta i ne bodo delavci več zmrazüvali na cesti, tam bodo tudi prenočili, si počinoli itd. Do tečas se bodo tudi razmere dosta zboljšale i ležej se bo prišlo do primernoga zaslužka kak dozda. Delavci gledajte vsi, da za zgüblene mlade moči v tujini dobite tudi primeren hasek!

FRANCE KEREC.

Zamenjava tikvenoga semena.

Za 5 kg. nezluščenoga sühoga semena se dobi 1 liter čistoga tikvenoga olja ali za 4 litre zluščenoga semena 1 liter čistoga olja. Zamenja se pri

ALBIN SAGADIN v Beltinci. 2

Kam naj naložim peneze, da dobim najbolši intereš???

Kde bom iskao najugodnejše posojilo za svoje potrebe? V vsakom slučaju se z zavüpanjom obrnemo na našo domačo

HRANILNICO i POSOJILNICO v BOGOJINI,

štera je vpelala dobro, polmesečno obrestüvanje (za vloge od 8 90% za posojila pa 100%) i nüdi kem vekše ugodnost. Rentno dačo plača sama za svoje vlagatele. Promet od meseca do meseca raste, ka jasno svedoči od velikoga zavüpanja i kaže na varnost kritja več milijonske vrednosti njenih kotrig.

Pridite i se osvedočite!

NAČELSTVO HRANILNICE i POSOJILNICE v BOGOJINI.

Zavedni kmetje, obrtniki, trgovci i delavci
 ➡ nalagajo svoje prišparane peneze varno pri ➡
KMEČKOJ POSOJILNICI
V MURSKOJ SOBOTI

Cerkvena cesta št. 5.

Ček. rač. 15222.

V lastnoj hiši.

Prek od birovije.

Kmetje ta kasa je vaša, zato se je
 poslužujte i jo tudi priporočajte drugim.

Hranilne vloge sprejema od vsakoga
 na hranilne knjižice ali tekoči račun ino je
 obrestuje najbolše.

Hranilne vloge znašajo dozdej prek

6,000.000 Din.

Za te vloge je pa dobroga stanja po-
 leg lastne hiše do

50,000.000 Din.

Posojila davle na poroke (kezeše), ta-
 bulacijo i tudi na tekoči račun na več let,
 na dužna pisma, po najnižišoj obrest-
 noj meri.

Rentni davek od penez plača poso-
 jilnica sama.

Kmetje, obrtniki, trgovci i delavci, ne
 smete se spozabiti s te kase, štera pod-
 pira v stiski naše ljudstvo.

Pridite v svoj dom, kde te posluženi
 po svojoj voli.

Hranilnica i posojilnica v Črensovcih

registrovana zadruga z neomejenov zavezov

se je preselila v svoje poslopje

„NAŠ DOM“.

**Uradni dnevi hranilnice i posojilnice v Črensovcih
so vsaki den predpoldnom.**

Delavne dni od 8 do 12 vüre.

**V nedelo i svetke po ranoj meši do velke meše
to je od pol devetih do desetih.**

**Vsako sredo se sprejemajo v posojilniškom pros-
tori kotrige agrarne zadruge s svojimi zadevami.**

**Prostor za poslovanje hranilnice i agrarne za-
druge je na prvom nadstropji (štoki) na desno.**

Načelstvo.

Srečno i blaženo novo leto želejo

vsem svojim prijatelom, poznancom i odjemalcem:

SIDONIJA NOVAK slaščičarna Murska Sobota	HAHN IZIDOR trgovina s papirom i Prekmurska Tiskarna Murska Sobota	KEMÉNY MARKO brezalkoholna restavracija Murska Sobota
NOVAK ŠTEFAN modni salon Murska Sobota	BRATA ŠIFTAR & HAHN trgovina z manufakturo Murska Sobota	CESAR ALOJZ parna pekarna Murska Sobota
CÖR ANA trgovina z ledrom Murska Sobota	STANKO JARC slaščičarna Murska Sobota	
SUKIČ JURIJ klobučar Murska Sobota	Kr. HIRSCHL i SINOVA trgovina z manufakturov Murska Sobota	HORVAT JOSIP brezalkoholna restavracija Murska Sobota
ŠEGA IVAN trgovec Murska Sobota	ASCHER B. i SIN trgovina z mešanim blagom Murska Sobota	DITTRICH GUSTAV trgovec i KINO Murska Sobota
KARDOŠ JOSIP trgovina z železninov Murska Sobota	ŽERDIN MARTIN trgovec Žižki	
MAJER ŠTEFAN krojač i trgovec Murska Sobota	HRANILNICA i POSOJILNICA v Črensovcih	JERIČ MATJAŠ zid. mojster Melinci
PREKMURSKA GOSPO DARSKA POSOJILNICA v Dobrovniki	KOCET IVAN trgovec v Čresovcih	KRESLIN JOŽEF Central gostilna i prenočišče Beltinci
PETER OSTERC trgovec Beltinci	ALBIN SAGADIN trgovina z ledrom itd. Beltinci	
BAUER ŠAMUEL gostilničar Črensovci	JOŠKO KLEPEC trgovec Beltinci	BRATA ŽAGAR trgovina Črensovci

Za naše male.

Slava Bogi na višavaj.

V sveto noč sneženo
zvon lepo zvoni;
Bogi posvečena
pesem se gias

Jaslice s pastirčki
v lučicaj žaré;
radost svetonočna
puni nam srcé.

Misli naše dnes
romajo v nebo,
Bog pa blagoslavla
zemljo blaženo.

Pokadijo hrame,
molijo povsod —
ar se nojco z zemle
porodo je Gospod.

Andrejčkov doživljaj na sveti večer.

Andrejček si je potegno črevle do kolena, nato si je djao na glavo kosmato hobo i se podao iz samotne hiše pri logi na pot. Nikoga je ne meo na sveti zvün tetice, ki je bila od starosti vsa nadušliva i oslablena, zato je šo sam k polnočnici. I si je mislo, kak je bio siromak: „Spodobi se, da nesem Jezušeki kakšo darilo, da pokažem, kak ga rad mam.“ Vtrgno je rožmarin na okni i njemi ga je neso.

Med potjov je srečao Andrejček sani z bistrim konjom, ki je veselo cinkao z zvonci, štere je meo okoli vrata. V sanaj je sedo gospodsko oblečeni človek. Kda je zagledao maloga romara tak samotnoga stopati po cesti, je slavo konja i ga pitao.

„Kam pa, kam, pojbič, tak sam?“

Andrejček je vljudno pozdravo i odgovori:

„K polnočnici idem, gospod.“

„Komi pa neseš te rožmarin?“ je poizvedavao dale gospod.

„Jezušeki ga nesem“, je pravo mali.

Neznanec v sanaj je malo pomislo i ga nato zapelivo nagovarjao:

Vert: Prešmentani pojob, ka pa delaš na mojoj gruški.

Pojeb: Ftičam pomagam gosance poberati.

Vert: Pa boš mi ešče zdaj lagao, misliš ka ne vidim, da maš pune žepke grušek. Včasik pridi doli.

Pojeb: Či ščete kaj z menov, te idite mojega očo pitat, oni so moj ravniteo, ne pa vi.

Strina: No Vanek ali boš jo malo pogač.

Vanek: Ne.

Strina: Ka pa bi te rad?

Vanek: Dosta pogač.

„Daj ga rajši meni, dečko! Zlat ti dam za njega.“

Andrejček je rožmarin dobro stisno i ga položio na prsi:

„Ne dam, gospod. Ka pa bode Jezušek pravo?“

Oči tihinca so zasijale, kak dve zlati zvezdi. Segno je v žep, sklono se k Andrejčki i stisno njemi je tri zlatnike v roko:

„Na, dečko, zato ar maš Jezušeka tak!“

I je zamahno z bičom i zvonci so skrivnostno zažvenketali v srebrno božično noč.

Kak v senjaj je stopao Andrejček dale, stiskavao v desnici zlatnike, v levici darilo za Jezušeka i tak čudovito svetlo i toplo njemi je bilo pri srci, da bi od radosti zajakao.

Vogrin Štefan:

Kak je prišeo krčmar v Blatonce.

To se je zgodilo ešče tistoga časa, da so ljudje po dnevi delali po noči pa pasli. Naš krčmar je služo pri ednom kmeti za hlapca. Celi den šo orali, večer pa pravi vert krčmari, da naj žene konja na pašo v log. Krčmar resan žene konja na pašo. Vert pa da se nebi krčmar od konja zgubo ga z ednov vajatjov konji za rep priveže. Ob polnoči prido tovaji i krčmarovoga konja bujejo i ga spečejo i pojejo. Čunte pa poleg ognja ta zmečejo. S sebo so meli tudi eden lagev vina. Kda so tisto vino spili, so našoga krčmara vu tisti lagev zaprli. Kak so tovaji odišli, je prišeo eden velki vuk tiste čute glodat. Da se je že pošteno najo, si je pri lagvi doli legeo. Po nepriliki je vuk rep v lagev skoz na pivko potisno. Naš krčmar se je pa friško vuki za rep zgrabo. Vuk se je pa zosagao, pa je začao bežati. Tak dugo je bežao da je v Blatonce pribežao. Tü je pa prek ednoga prelaza skočo pa se je lagev razsipao i je krčmar v Blatoncaj ostao. Tü je začao včasi edno oštarijo pa se njemi dobro godi ešče dnesden. Pa či ne merje, de dale živo.

VGANKKE.

Predzadnja številka. Rešitev je poslal Vogrin Štefan iz Rakičana. Pete vganke tudi on ne rešo.

Zadnja številka. Rešitev:

1. Oči. 2. Sedlo. 3. Simon Jenko. 4. Boljši je norčič pravičen, nego zlat krivičen.

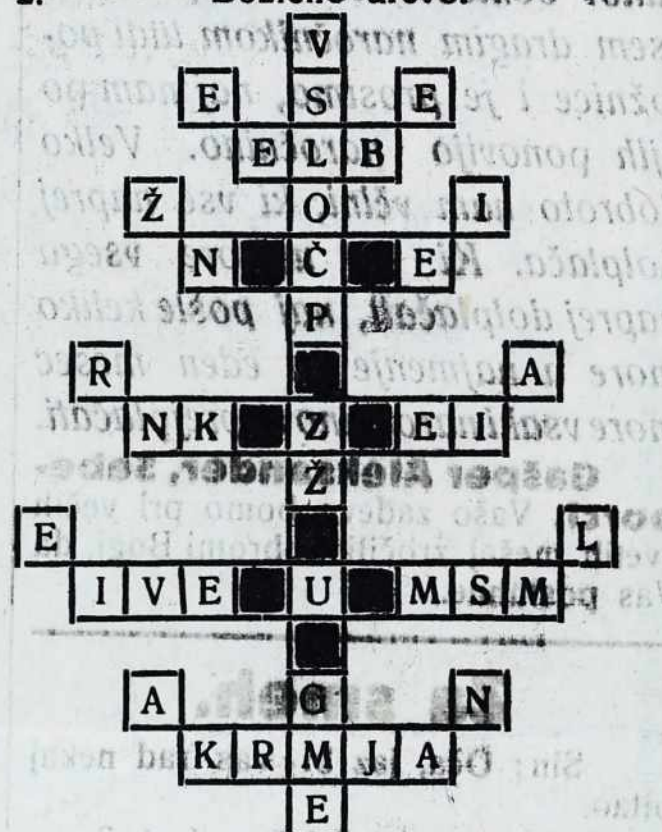
Novo vganke:

1. Kalendar.

1930. Božič — December 31 dni	
25. četrtek Božič rojstvo Jezušovo	Rč, tl, vs, žč, ee, sm, nš, tn, vo, em, in, oi, eo, vv, ee, lb, an, oi, ki, mo, ki, nr, ie, es.

Ka je to? Posl.: Botjak Matija, Petanci

2. Božično drevo.

Postavite te litere tak, da dobite lepo besedilo. Poslal Kranjec Ivan dijak.

3. Kalendar

1931. Sečen — Januar Ma 31 dni	
1. četrtek Novo leto	Vl, gk, re, io, du, ps, ve, ne, vv, oo, mm, kd, re, ri, ke, z, mi, ei, tl, od, so, nu, an, oi, ao, rn, nn, vs, io, at, io.

Ka je to? Poslal Botjak Matija.

4. Mladenec je proso ednoga očo, naj njemi da hčer za ženo. Oča je odgovoro: „Če vgañeš, kelko je hči stara, jo dobiš. Meti je ravno ednok starejša, kak ona, jaz pa sem od obeh za 5 let starejši, vsi vküp pa smo stari 100 let i 30 mesecov.“ Kelko je bila hči stara? Poslal Štimec Jüri.

5.	a a a a a a b c č d e g g i i i i k k m m m n n n o o o p r r r s v v v v ž ž
-----------	---

Božični pozdrav. Poslal Vogrin Št. Rakičan
Za nagrado damo povesti: Kraljica
Ester, Zgodba o nevidnem človeku, A njega ni... Smrtna past i odpoved nesrečne žene. — Vgankari potrudite se!

Proti plesnim vesellicam.

Austrijski puškepi so naročili vsem duhovnikom, da predgajo proti predpustnim vesellicam naglašajoč, da je nemoralno i nedopustno, da bi se v toj velkoj gospodarskoj krizi razsipavali penezi po razkošnih plesih. — Jako dobro bi bilo, da bi na to tudi pri nas mislili i bi napravili konec tem vnoгим plesom.

Pošta upravništva.

Vsem. S toj lepov povekšanov božičnov številkov pošlemo vsem dragim naročnikom tudi položnice i je prosimo, naj nam po njih ponovijo naročnino. Velko dobroto nam včini, ki vse naprej dolplača. Ki pa nemore vsega naprej dolplačati, naj pošle keliko more a najmenje za eden mesec more vsaki naročnino naprejplačati.

Gašper Aleksander, Sebeborci. Vašo zadevo bomo pri večih svetih mešaj zročili dobromi Bogi, da Vas posluhne.

Za smeh.

Sin: Oča, jaz bi vas rad nekaj pitao.

Oča: No ka želeš moj sin?

Sin: Oča, povejte mi, zakaj so ne pokopali mrtvoga morja.

*

Mati: Ka lahko dnes napraviš, to ne odlašaj na drugi den.

Sin: Ja, mama, te pa lahko tisto pogačico dnes pojem, štero ste mi dali za gojčno.

*

Školnik: Kelko je 10 menje 10?

Jožek: Ne vem.

Školnik: Zmisli si, či bi meo 10 Dinarov v žepi pa bi je zgubo, ka bi te meo v žepi?

Jožek: Velko luknjo.

*

Stric: Povej mi Francek, ka je telefon?

Francek: Zmislite si na psa, šterj bi bio dugi od nas pa v Ljubljano. Či bi pri nas njemi stopili na rep pa bi v Ljubljani zacvilo.

*

Poldi: Zmisli si, včera sam spadno z 10 metrov duge lestvice.

Vanči: Pa se ti je nika ne zgodilo?

Poldi: Ne! Stao sam najmre na spodnjem klini.

Srečno i blaženo novo leto želejo
vsem svojim prijatelom, poznancom i odjemalcom:

BENKO ŠTEFAN

krojač

Murska Sobota

MENCIGAR ALOJZ

mlinar

Krašče (Cankova)

BANFI JOŽEF gostilničar

Murska Sobota.

LAJOŠ ŠPILAK

plačilni natakari pri hotel BAC

Murska Sobota

KOLOŠA JANEZ

čevlar

Murska Sobota

FLISAR JOŽEF

mizar

Murska Sobota

ČERNJAVIČ ALEKSANDER

Kolodvorska restavracija

Murska Sobota

PREISS ADOLF

trgovina z mešanim blagom

Murska Sobota

BENKO LUDVIK

trgovina z mešanim blagom

Murska Sobota

Doktor: No Francek ali je že bolše materi?

Francek: Ja, gospod doktor to jaz ne vem.

Doktor: Ve pa znamkar čuješ, ka si gučita oča i mati?

Francek: Ja, to sam čuo, ka so oča pravli, ka či te vi ešče dugo k nam hodili, ka te prej celo verstvo vrág zeme.

Gospodarstvo

Kelko se plačuje dače?

Sledeče številke kažejo, kak so prebivalci posameznih držav davčno obremenjeni. Davkoplačivalec plača na leto v Angliji 2004 Din., plača na lrskom 1301, v Franciji 1106, na Norveškom 1000, v Nemčiji 974, v Avstriji 934, na Švedskom 834, na Holandskom 781, v Belgiji 732, na Vogrskom 713, v Rusiji, 676, na Španskom 635, na Finskom 625, na Danskom 613, v Italiji 608, na Češkoslovaškom 497, v Švici 445, v Jugoslaviji 439, v Grčiji 437, v Romuniji 436, na Portugalskom 305, na Polskom 258, v Bolgariji 248 i v ostalih državaj 380 Din davka. Iz toga je razvidno, da v našoj državi davčno breme zaostaja za vnoгими državami. Prebivalstvo nešternih držav je še dosta bole obremenjeno.

Cene:

Penezi: dolar Din. 56.—, Argentinski peso Din. 21, šiling Din. 7.90, lira Din 2.90, pengő Din 9.80, marka Din 13.37, urugvajski peso Din 50, frank Din 2.20.

Živina: biki, junci i telce Din. 7—8, (jeko debeli Din. 9), krave Din. 4—6, teoci Din. 14—15, svinje Din. 12.

Zrnje: pšenica Din. 130, žito Din. 110, oves Din. 120, kukorca Din. 100, krumpli Din. 40, ajdina Din. 90, proso Din. 80, lenovo seme Din. 300, novi grah črešnj. Din 180, mešani Din. 110,

AGRARNA ZADRUGA

za dravsko i savsko banovino v
Črensovcih

žele v blaženom novom leti stanovitnost v borbi za pravdo našega maloga človeka vsem kotrigam z vernim spunjavanjom pravil.

Z rende se da

18 plügov dobre zemle. Več se zvedi v Prekmurskoj tiskarni v M. Soboti.

Oda se

v dobrom stanji čevlarski mašin (Singer cilindri). Pozvedi se pri KUMIN ALOJZ, čevlari v Beltincih.

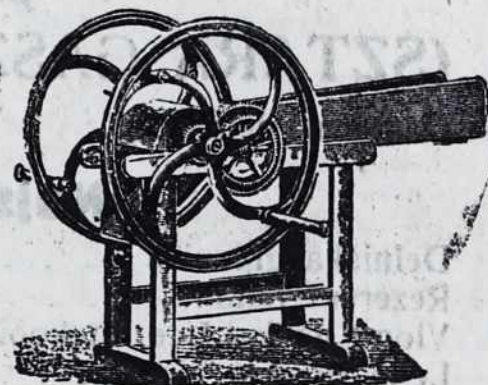
Licitacija na Tišini

za novi rušt na türmi ne bo 28. decembra, nego se odloži do sredine februara. Den se pravočasno objavi v Novinaj. ŽUPNI URAD.

Polodelski mašini kak:

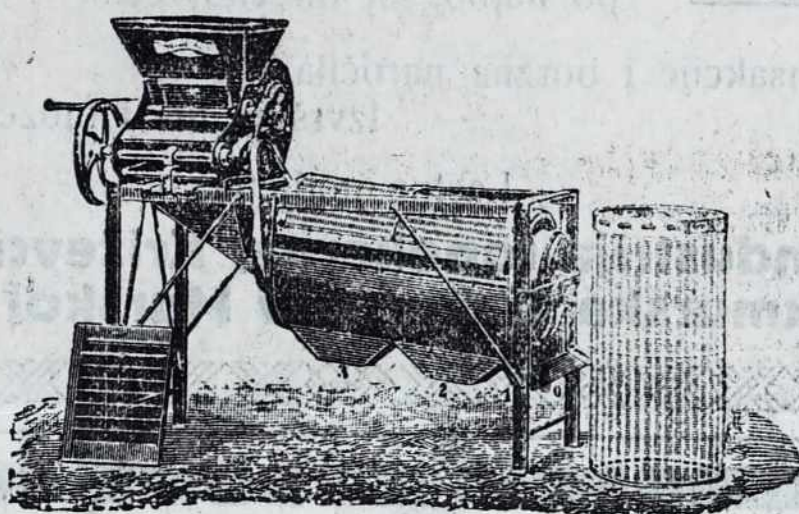
MAŠINI ZA SEJANJE,
TRIJEKJI,
TRIJEKJI TUDI TAKŠI, KI SILJE NA 4 TALE
RAZTALAJO,
SLAMOREZNICE I REPOREZNICE,
PREŠE IMLINI ZA GROZDJE

so prišli dva vagona i se lahko ogledajo hrez obveze na kúp i vsaki den pri

ČEH & GÁSPÁR v MURSKOJ SOBOTI.

Vsi mašini se dobijo na rate na eno ali dve leti, takisto se dobijo mlatilni mašini, motori itd. ali pa inači pod jako ugodnimi pogoji.

Nadale se dobi tudi tam:
Vse vrste umetnoga gnojila to je: Tomažova žlindra, Superfosfat, kalijova sol, apne dušik, Nitrofoskal, Čilski soliter itd. po najnižjih pri vekšem odjemi po originalnih fabričnih cenaj.

Za vsaki mašin prevzeme fabrika garancijo eno leto

Prima
portland cement
svetovnoznani

izdelan
po Hatschekovom
sistemi „Eternit“

Na zalogi je tudi vsaki teden friško pražena kava po niskih cenaj.

„SALONIT“

se dobi samo pri

Vsake vrste špecerija po dnevnih cenaj i kuhinjska posoda na malo i veliko

ČEH & GÁSPÁR

trgovina z
mešanim blagom

MURSKA SOBOTA.

Vsem odjemalcom, prijatelom, znancom prav vesele
božične svetke i srečno novo leto.

PREKMURSKA BANKA D. D.

prej: MURASZOMBATI TAKARÉKPÉNZTÁR

(SZTARA GASZA)

MURSKA SOBOTA

Osnovana leta 1873.

Brzjav : PREKMURSKA.

V lastnoj hiši.

Telefon št. 19.

Najstarejša i največja banka v Prekmurji

Dejniška glavnica	Din 1,250.000.—
Rezervni fondi	Din 160.000.—
Vloga na knjižice i tekoči račun	Din 20,000.000.—
Letni promet	Din 750,000.000.—

Vloge obrestuje najugodnejše i je izplačuje brez odpovedi.

Dava posojila na vknjižbo (intabulacijo) i poroke (kezeše) na fal intereš.

Küpuje valute: **Dollar, Frank, Marka, Šilling, Pengö**
 po najbogšoj dnevnoj ceni.

Opravla vse bančne transakcije i borzna naročila.

Izvršuje tü- i inozemska nakazila brez stroškov.

Lastna podjetja:

**Križevska industrija (opekarna) Križevci pri Ljutomeri.
 Prekmurska Tiskarna v Murskoj Soboti.**

Premišlavaj si i bodi čeden!

Ne meči vün peneze na slab nič vreden črep.

PRVOVRSTNI I STALNI CIGLENI IZDELKI, KAKTI:

strešna dvorezna opeka (Dupliški falzcigeo)

strešna bobrova opeka

navadna žlebata opeka

zidna ročna opeka

drenaž cevi

strešna zarezna opeka (Falzcigeo)

zarezna žlebata opeka

zidna strojna opeka

lückničasta opeka

tlakovci

Se dobijo po fal ceni tüdi na ratno odplačilo.

KRIŽEVSKA INDUSTRIJA

OPEKARNA Z UMETNO SUŠILNICO

Križevci pri Ljutomeru

Telefon št. 3.

PUCONSKA

PARNA OPEKARNA

Puconci (Prekmurje)

Telefon št. 1.

Letna produkcija obeh opekarn je 5,500.000 razne vrstne opeke, štere se većinoma razpošilajo v vekša mesta naše države, kakti v Zagreb, Ljubljano, Maribor, Celje itd.

Centralna prodajalnica:

HARTNER KAROLA SIN, Murska Soboti. Telefon št. 17. i 19.